

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103 Telephone: 431-6344
Lietuvos Laisvės Kovos Metai
LIII. Liepa — July 24, 1968 Nr. 80

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

POMPIDOU ATLEIDIMAS

Kai Nr. 2 pradeda lenkti Nr. 1 — vienas turi pasitraukti...

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

De Gaulle laimėjimas Prancūzijoje atkreipė viso pasaulio dėmesį ne tiek į jį patį, kuris šiaip ar taip yra savo gyvenimo saulėleidyje, kiek į jo ministerių pirmininką George Pompidou. Apie tai rašydami liepos 10 d. Nr. samprotavome: "Prastai sunku išgyti didelį prestižą esant kito žmogaus šešėlyje. Ar Pompidou, kuris šiandien laikomas de Gaulle ipėdiniu, bus išimtis tos taisyklės, parodys tik ateitis".

Kai tie žodžiai pasiekė skaitytojus, jie kartu iš kitų šaltinių jau turėjo žinoti, kad de Gaulle Pompidou atleido iš pareigų! Kodėl? Dėl įpras-tito didžiųjų vyrų nedėkingumo savo pasiaukojantiems tarnams? Ar dėl to, kaip aiškino paryžiešis Le Figaro savo karikatūra, vaizduojančia de Gaulle dedantį Pompidou į šaldytuvą, kad de Gaulle norėjo Pompidou, nesuterstą 'kasdienės politikos', užšaldyti 'ateičiai kaip vertingą ipėdinį'?

Kiekvienai iš tų kraštutinių versijų galima rasti sutvirtinimo pačiuose de Gaulle žodžiuose. Jis pats ragino atleidžiamą Pompidou būti pasiruošusį ateities uždaviniams. Iš kitos pusės, prieš metus de Gaulle aiškino:

"Valstybės priešakyje negali būti pora žmonių. Tik vienas žmogus gali vadovauti. Kitaip žmonės gauna įspūdį, kad iš tikro Nr. 2 laiko vairą savo rankose."

Kas ir atsitikopas-pakutinės Prancūzijos krizės. Kartu nurodoma, kad tarp de Gaulle ir Pompidou atsiradę ir nemažų nuomonių skirtumų. Visų pirma de Gaulle, kurį neramumai iš-tikę visai netikėtai, norėjo savo poziciją sustiprinti referendumu -- tau-tos atsiklausimu. Pompidou su tuo nesutikęs ir reikalavo seimo paleidimo bei naujų rinkimų. Jis net grąsinęs pasitraukti, jei de Gaulle to nepadarytų. Tolimesni

įvykiai parodė Pompidou politikos teisingumą. Atrodo, kad generolas gautų daugumą referendumu, tačiau ji nebūtų labai žymi ir tuopačiu neįspūdinga. Tuo tarpu seimo rinkimų sistemoje ir nedidelė rinkimų persvara gali gerokai padidinti atstovų skaičių.

Iš tikro už de Gaulle partiją pasisakė apie 6.700.000 prancūzų, šeši milijonai prieš, bet ir tokios daugumos užteko, kad partija laimėtų didžiausią daugumą seime modernioje istorijoje, nes beveik kiekvienoje rinkiminėje apylinkėje de Gaulle kandidatai gavo daugumą. Be to, de Gaulle ir Pompidou pažiūros skyrėsi dėl ate-

Kas nauja Pasaulyje

* BALTIJOS TAUTŲ FEDERACIJA yra pakviesta dalyvauti Montreilio miesto rengiamame "Terre des Hommes" parodoje ir savo tautiniu menupasirodyti žinomame amfiteatre "Place de Nations". Ten šiemet jau plevesuos Latvijos, Estijos ir Lietuvos vėliavos.

Kaip atsimenat, 1967 m. ruoštoje Expo 57 parodoje Baltijos tautų pasirodymams toji aikštė ir amfiteatras buvo uždarytas ir teko keltis į priemiesčio stadioną.

Federacijos vadovybė toms iš-kilmėms (jos įvyks rugsėjo 7 d.) jau ruošiasi.

* ŠVEDIJOJE klausima, ką gi davė ir ko atsiėmė Kosygin vizitas? Gal geriausia atsakymą ligi šiol patiekė pačių sovietų laikraštis Za Rubežom, pas-brėždamas, kad "tam tikri sluoksniai ruošėsi daryti viską kad sutrukdyti normalią premjero vizito eigą". Prie tų "sluoksnių" priskiriamas antikomunistinės demonstracijos ruošė-s t.v. Birželio komitetas, de-mokratinė sąjunga, "ir kitos an-tisovietinės grupės, planavę provokatyvines demonstracijas". Kas be ko, liko nepamiršti ir "ekstremistiniai aktyvūs reak-cionieriai emigrantai".

Švedų spaudoje, po staigiai nutraukto vizito, pasirodė kari-katūra, vaizduojanti Kosyginą lipant į lėktuvą, gi rankoje at-sidaręs portfelis rodo -- tuščią voką.

* SOV. S-GOS kariniai daliai liepos 21 d. dar buvo Čeko-slovakijos teritorijoje, nors tai

paskutinė data jų pažadams pasitraukti. Prahoje jaučiama įtampa, kai čekų vadai tuo tarpu laviruoja dėl teikto ultimatumo, reikalaujančio tartis apie jų kraštų kompartijų vadovybės, Čekai atsisako tartis Sov. S-gos teritorijoje. Iškilęs naujas pasitylimas -- tartis Vengrijoje.

Čekoslovakijoje pasklidę žinio-s (ir išpūstos sovietinės spaudos) apie amerikietiško ginklų sandėlius jau aiškinamos tuo, kad labai daug tų ginklų nei nesurasta, be to, jie buvo surasti netoli manevruose dalyvavusio Sov. S-gos karinio dalinio štabo būstinės...

* JAV SOSTINEJE (Čeko-slovakijos krizę žiūrime kaip Sov. S-gos ir jų imperijos proble-mą. Tik tiek, kad rusams duota suprasti, jog karinė intervencija pakenktų JAV pastangoms "tiltų statyboje" ir vėl atnaujintų šaltojo karo įkarštį. Įžvelgia-ti sovietinės imperijos vidaus problemas susidarė nuomonė, kad ir Kremlius supratęs, jog karinė intervencija susidurtų su čekų pasipriešinimu. Tai iššauktų sukilimus kituose satelituose. Maskva siekianti išlaikyti bent išorinį "vienybės fasadą", todėl ir bandoma žodžiais įtikinti čekus, kad liautųsi siekė reformų ir... didesnės laisvės.

* ŠIAURINĖ RUSIJA yra tapusi didžiausiu iš visų istori-jų žinomųjų kapinynu, -- rašė birželio 20 d. Henry J. Taylor Los Angeles Herald Examiner ir daugelyje kitų Amerikos laik-raščių straipsnyje vardu "Iš-aiškinamas išprievartavimas". Kalbama apie sovietinės val-džios "tautų perkilnojimo" po-litiką: deportacijas ir kitus iš-keldinimus iš gimtųjų kraštų. Kitas vardas tokiems perkilno-

(Nukelta į 2fą psl.)

Jubiliejinė Diena V-jė Tautinėje Stovykloje. Sėdi iš kairės: v.s. Ks. Žilinskienė, v.s. V. Šenbergas, v.s. Stp. Kairys, v.s. O. Zailskienė, prof. Ig. Končius, LSS vyriausia skautininkė v.s. M. Jonikienė, skautų stovyklos vadovė v.s. M. Barniškaitė, v.s. Korzonas, LSB vyriausias skautininkas ir skautų stovyklos vadovas v.s. Vl. Vijeikis, akademikų stov. vadovas v.s. Eug. Vilkas ir kun. A. Trakis, Vinco Kizlačio nuotrauka

Vi. Ramojus

JAUNOJI LIETUVA ŠIAURĖS MIŠKUOSE

(Reportažas is Lietuvių skautų V-os Tautinės stovyklos)

Čia pušelės žalios
Vėjuje linguos...
Džiaugsmo čia lig valios:
Net širdis dainuos!

R. Fabijonienė

Ši ir kitos retai gir-dėtos dainos pilnu jau-natviškiu gyvumu dvi sa-vaits skambėjo šiaurės Michigane -- Rako miš-kuose, kur nuo liepos 8 iki 20 d. vyko lietuvių skautijos V-jė Tautinė stovykla, sutraukusi apie 1500 skautų iš JAV Kanados ir kitų laisvų-jų kraštų, kur yra lietu-vių skautų vienetai. Mi-chigano valst. adminis-tracija stovyklai skyrė tokią dėmesį, kad Michi-gano gubernatorius spe-cialia deklaracija paskel-bė lietuvių skautų savai-tę, o iš Custerio ateina-laiškai antspauduoti spe-cialiu štampu, kur skai-tome "50 Anniversary of Lithuanian Scouting".

Didžiosios iškilmės stovykloje ir milžiniš-kas tėvų bei svečių ant-plūdis buvo liepos 13-14 d. savaitgalį, kada čia suvažiavo apie 3-4,000 tėvų ir svečių. Prisidė-jus stovyklaujantiems skautams, susidarė gal apie 6,000 minia. Buvo

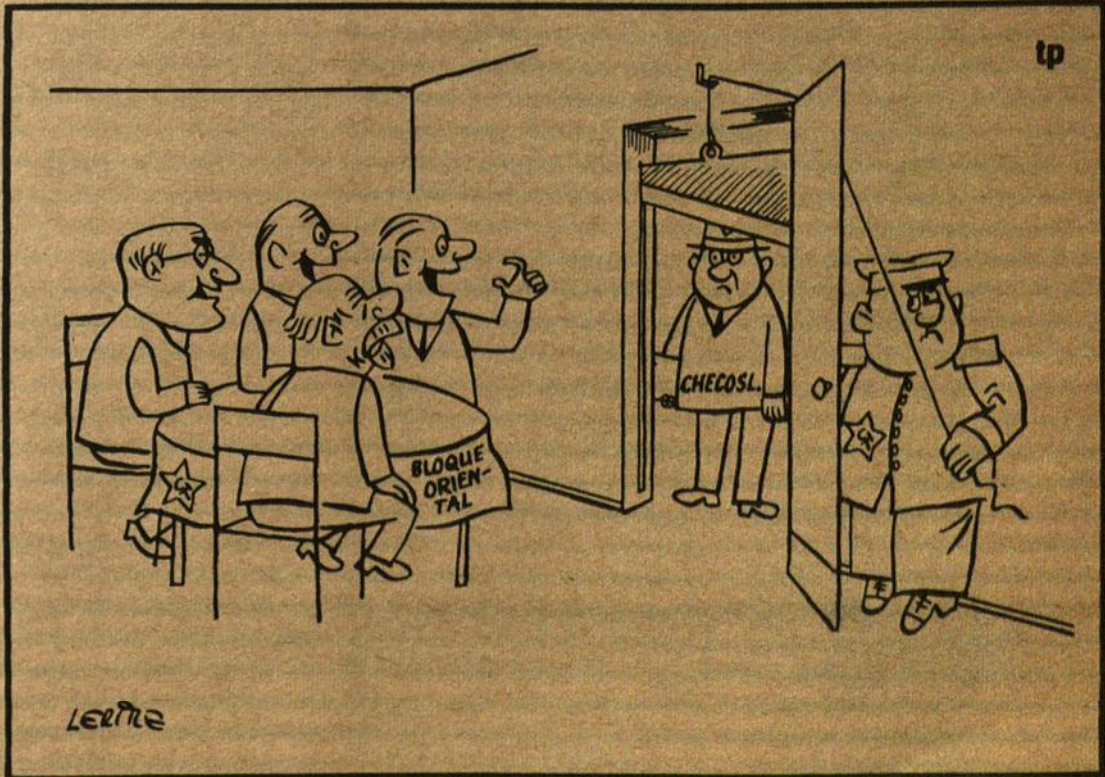
žavų ir įspūdinga. Prieš kelioliką metų entuzias-tingi skautijos globėjai dr. S. Biežis ir dr. S. Budrys šį tolimą mišką, labai apleistą, visur krū-mų ir piktžolių prižėlu-si, iš jo savininko vaist. Rako gavo kaip dovaną Chicagos skautijai už 1 dol. 99 metams. Tikiu, kad tada nei abu daktar-rai, nei mecenatas vais-tininkas netikėjo, kad per eilę metų skau-tų tėvai, vadovai ir patys skautai šį tolimą ir patys skautai šį tolimą šiaurės mišką taip išgrą-žins, civilizuos, prista-tys naujų pastatų, virtu-vių net išvedžios elektros ir telefono tinklus, kad čia galės įvykti ir Tautinė stovykla. Kai susitikau šiuos abu gar-bingus daktarus netoli stovyklos vartų, jie bu-vo džiaugsmo pilni -- juk jie yra šios stovyklos pionieriai, o dabar iš nieko štai kokia graži lietuviška respublika su-sikūrusi. Čia pat matė-si jau galutinai užbaig-tas paminklas stovyklos fundatoriaus amžinam at-nimui, o netoli stovįs PLB pirm. J. Bačiūnas, apsuptas Dirvos redak-

toriaus V. Gedgaudo, žurn. V. Kasniūno ir ki-tų, su džiaugsmu dėstė, kad per tokias stovykla-vietes ir organizacijas lietuvių jaunimas susi-pažįsta vieni su kitais ir po to sukuria lietuviškas šeimas.

NEGESTANTYS LIETUVOS ISTORIJS SPINDULIAI

Kai smėlio taku bren-di į mišką ir pereini per specialius vartus bei skautų sargybas, de-šiniame šone prie tako prieš tave stiebiasi dail-us, meniškas koplytstul-pis. Tai pagarbos vieta Visatos Kūrėjui. Koplyt-stulpio papėdėje žydi gyvų rožių kerai, o kop-lytstulpyje-Maironio žo-džiai "Kur bėga Šešu-pė, kur Nemunas teka, ten mūsų tėvynė, graži Lietuva". Tadgi ties pir-muoju stovyklos simbo-liu jau atsisuki minti-mis į Lietuvą. Toje vie-toje, kur šakojasi Lais-vės Kovotojų alėja ir Lituanicos vieškelis, iš rastų suresta stovi pi-lis, nakties metu viduje smarkiai apšviesta, o

(Nukelta į 5 psl.)

"Kviečiame broliškam pasikalbėjimui!"

ANTROJI ŽELIGOVSKIADA (4)

"MOKSLAS" IR MOKSLAS

Č. GEDGAUDAS

Buvome palikę kryžiuočių Magistrą Lowmianski po masinių žudynių Sarmatijos laukuose, skelbiant amnestiją išlikusioms iš 61 tik penkiom mūsų tautom.

Štai jos: Galindai, Sudėnai, Venetai, Veltai ir Stavanai. Čia galutinai paaiškėja jo tikslas. Tiedu vardu atatinka gentims, kurių gyvenamieji plotai yra visai šiaurėje, okup. Lietuvos ir Karaliaučiaus (Kalingrado) teritorijoje, ir tuo būdu laikinai jo užmačioms nepasiekiami ir likusios Sarmatijos aneksijai nekludodo.

Kai dėl kitų trijų, jis bando juos pripažinti slaviskais, -- ypač Stavonys (Eistuvonys, Aiščius), iš kurių falsifikuodamas t raidę į l "prileidžiant, jog taip graikų rašte galėjo įvykti" -- (jis nežino kalbotyros taisyklių, šitokio pakeitimo negalima daryti) stengiasi išvesti "slavonys".

Pagaliau, katinas išleidžiamas iš maisto. Užsimota ištrinti bet kurį pėdsaką paskutinio mūsų buvimo senovėje į pietus nuo Suvalkų demarkacinės, visuose amžiuose. Išnaikinant pagonių kvapą nuo žemės paviršiaus kryžiuočių Magistras palieka išdeginčius traktus ir tabula rasa vėlesniam kultutraegerių kolonizavimui.

Čia ne mažiau, kaip antroji mokslinė Želigovskiada, tik daug baisesnė, nes ši kart bandoma išplėsti ne vien sostinę, o visą mūsų praeitį.

Žiūrint į tą skandalinę epizodą ramiu istoriko žvilgsniu, paaiškinimą lengva rasti. Vokiečių Drang nach Ostentoretikams skiauterę pamušus, -- jie dabar užimti, ir ilgesniam laikui, savo vidaus katastrofą (prilygstančia Lietuvos-Lenkijos 1773 m. bei Jotvingių 1383 m. katastrofoms), pangermanistų "mokslininkai" nustojo autoriteto, jų senovės istorijos išvedžijimai neteko galios ir tyrinėjimų baruose atsiderė plačiausias dykumos. Einant dėsniu "gamta ne-

KAS NAUJO...

(Atkelta iš 14mo psl.)

jimams esąs genocidas, kurį ir Jungtinės Tautos pasmerkė. "Nėra abejonės, -- sako autorius, -- kad Kremlius praktikuoja genocidą. Ir, jei Jungtinėse Tautose skiriamas pagarbūs dėmesys net mažiausioms naujoms Afrikos ar Azijos valstybėms, tai kaip jos gali nekreipti dėmesio į šiprievartautų Baltijos ir kitų valstybių balsą, besišaukiantį, kad Sovietų Sąjungos veiksmai būtų bent išaiškinti?" (ELTA)

* BUENOS AIRES, Argentinoje, išleistas naujas ELTOS informacijų biuletenis pateikia išpanų kalba visą rinkinį šiemet ryškinamųjų tezių, susijusių su Lietuvos laisvės byla ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktim. Ispanų kalba vartojančių kraštų spauda ir politikos veikėjai gauna šiemet vyriausybės įteikiamų petičių tekstą, Vilko -- Lietuvos Diplomatinio šefo memorandumo turinį, 50 metų nepriklausomybės sukakties reikšmės išdėstymą ir kitą medžiagą. (ELTA)

pakenčia tuštumos", ir tas aukso kasyklas pasipylė atradėjų bangos. Lenkai, ypatingai judrūs naudojasi mūsų nerangumu, ir jiems tiek pto pamačius, tiesiog galva apsisuko. Visa Sarmatiija, -- Varumonių Rikio Imperija, "Gotų" slogutį pašalinus, stovi atdara, neginama. Todėl pats laikas tą jų entuziazmą truputį atšaldyti. Ta proga tenka lenkams, o dalinai ir rusams, priminti, jog atremiant pangermanistus, jie neapsieis be mūsų pagalbos, nes tik mes, lietuviai, teturime tinkamą, netgi triuškinantį atsakymą "Gotų" klausimui, kuris jų dominuoja visus ankstyvus viduramžius. Slavų mokslininkai, kiek pastebėjau, tą klausimą kelti aiškiai prisibijo; jis atsargiai nutylimas.

Dėl Želigovskiados vėliavnešio pavartoto "mokslinio" viduramžių alchemijos metodo čia reiktų pastebėti: yra "mokslas" ir mokslas. Negrižtamai praėjo tie laikai, kuomet Bizantijos scholastai trisdienos diskutuodavo, kiek milijonų angelų galima sutalpinti adatos smailgaly.

Negrižtamai irgi praėjo sauso, istorinio nagrinėjimo metodas Pan Lowmianski vartojamas 20 amž. antroje pusėje nebeįtikins mus gudriausi, painiausi, migločiai filosofavimai, paremti tik protarpiais vienu kitu faktu. Ypatingai praėjo laikas akiplėšiško senų dokumentų ginčijimo, juos nuneigiant be skrupulų kur tik jie prieštariauja a priori nusistatytai "linijai". Vien iš to jau pastebim, jog kažkas kvėpia, o juo daugiau ginčų su šaltiniais, tuo esame tikresni, kad vyksta bandymas ką nors nusišlėpti.

Modernus proistorikas nesiremia vien rašytais, kartais labai retais dokumentais. Jis aiškiai pasigelbon viską, kas tik įmanoma: gamtos ir gyvių evoliuciją, hidrografiją, hydronimiją, kalbotyrą, toponimiją, ekonomiką, senovės prekybą, etnologiją, archeologiją, mitologiją ir t.t.

Susirinkęs apščių įvairių sričių faktų užrašą, visai jų nevertinant, nerūšiuojant ir nebandant a priori paaiškinti, tyrinėtojas ima si antros darbo dalies, -- tų visų davinų sintezės.

Laimingas, jei suranda kokią vedamą siūlą, ir visi faktai susiklosto, paaiškina, papildo viens kitą. Jeigu ne, -- jei nors vienas fizinis veiksnys ar senovės šaltinių užrašas nesiderina, tyrinėtojas nulenkęs galvą grįžta namo ir peržiūri visą darbą iš naujo, bandydamas nustatyti, kodėl vyksta prieštaravimai.

Žinoma, toks metodas daug sunkesnis už vandens stiklo metodą, kai gurkšni užgėręs, bačkos oratorius drožia toliau

ir toliau savo "įrodinėjimus".

Tačiau drauge su komputerių pažanga, vystosi ir mūsų mąstymo drausmė. Bolejinės Algebros dėka žmogaus protavimo vyksmas su skirstytas pagrindiniais vienetais, -- išrastą protą alfabetas. Taip analizuojant, galima lengvai sugauti bizantiškų kvintesencijos filtruotojų sofizmai.

Kuomet mokslininkas ima taikinti "selekcijos" metodą, pasirinkdamas istorijos faktuose tik tuos, kurie jam patinka, jis užtarnautai nustoja pasitikėjimo.

Bet kai kitas, piktnaudžiaudamas savo išsilavinimu, beatodairiškai bando nugincyti juodu ant balto užrašytus vardus, nusišlėpti iš istorijos lapus ar sąmoningai klastoti, jo darbai betinka tik propagandos šiukšlynas.

Apverktina Poznanės katedra, apgailėtinas lenkų mokslas, vedamas tokiuosna šunkeliuosna.

Lenkomanijos Aktų pranešimą baigdamas, savo, ir tikiuosi daugelio mūsų tautiečių vardu noriu pareikšti Pan Lowmiansi viešą padėką. Jis mums padarė neįkainojamos vertės paslaugą, papurtė mus užsnūdusius, ir daug kam atsišlėpė akys.

Jei jis taip žiauriai ka naikina ir niekina, tapati mes turime saugoti ir gerbti. Jo puolimai tai geriausias įrodymas kokios nors didžiai svarbios mūsų praeities liekanos. Gal čia net Konrado Walenrodo esama? Jo įrodinėjimai dažnai tokie absurdiški (žiūr. dviejų valscijų valstybės epizodą), jog gal jis tyčia lenkų mokslą stengiasi nuvesti pajukos keliu?

Kalbotyra tatau irgi patvirtintų: jų pavardė paprastai kilus iš Laiminio. Tą faktą čia patiekiu, kad jam priminti, kuo jo gentis kadaise buvo ir kuo jis dabar yra.

Galas

"CHARAKTERISTIKA" LIETUVOJ

Vienas TIESOS korespondentas skyrė, vadina "Moralės temomis", rašo apie vieną iš būdingųjų bolševikinės santvarkos atributų, būtent, apie dokumentą, vadinamą "charakteristika".

Šis graikiškas žodis reiškia "kieno nors arba kokio nors daikto skiriamųjų ypatybių, teigiamybių ir trūkumų apibūdinimas, aprašymas". Joje atskleidžiamas pats žmogus. Tikiuos -- nors gal ir klystu -- kad ateis toks laikas, kada charakteristikų niekas nereikalaus ir niekas jų nebers. Bent tokių, kaip kad rašoma, dabar. Bet daugeliu atvejų jos rašomos. Reikalinga jų mokyklos ir teisingumo organai. Rašo jas kolūkių valdyba ir gamyklos administracija. Sutikime, kad kartais jų reikalauja ir ten, kur nebereiktų, o kad tik apsidraudus nuo galimų netikėtumų... (ELTA)

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių grupė "Gintaras", savo atsilankymu prie paminklo žuvusiems už Lietuvos Laisvę Jaunimo Centre, Chicagoje, atidavė pagarbą žuvusiems Lietuvos kariams ir partizanams.
L. Kanto nuotrauka

ISPUDŽIAI

IŠ III-os TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

Liepos ketvirtosios savaitės chigagiškiams buvo reikšmingas ir turtingas. Kas norėjo visur dalyvauti, tas turėjo savo asmeniškus reikalus pastumti į šalį. Šventei ruošti komitetas patiekė tris prasmingas pramogas.

Dailiojo žodžio mėgėjai penktadienio vakare (liepos 5 d.) užpildė Jaunimo Centro didžiąją salę ir turėjo progos pasidžiaugti mūsų menininkais: Aldona Eretaitė iš Vokietijos ir Leona Barauska iš Chicago, o taip pat, urugvajiškių Gintaro grupės tautiniais šokiais. Salėje matėsi daug jaunimo, nors senųjų vistiek nepajėgė nustelbti. Vakaras praėjo aukštos kultūros ir smagios nuotikos ženkle. Geras įvadas į pagrindinę šventės dalį -- šokių festivalį!

Šeštadienį šventės vadovai jaunuosius šokėjus išlaikė salėje visą kiau-rą dienele berepetuodami ir bederindami iš visų kraštų sulėkusio jaunimo judesius.

Vakare įvyko didžiulis susipažinimo vakaras -- balius. Į Arlington Heights sales suplaukė per 2.500 asmenų. Lietuviams toks skaičius yra dar neįprastas. Pagerbti tautinių šokių vadovai, pasakyta reikšmingų kalbų (kada gi be jų apsiėjom?), pakelta iškilmingų tostų, pasidžiaugta mūsų jaunųjų geromis nuotakomis.

Sekmadienis -- pagrindinė šventės diena. Išryto pasimelsta lietuvių parapijų bažnyčiose, o po pietų visi skubėjo į International Amfiteatrą pamatyti mūsų jaunimo pasirodymų. Žmonės gerą valandą prieš pradžią pradeda rinktis ir užpildyti milžiniškas patalpas. Apačioje dominuoja jaunimas su įvairiaspalviais tautiškais rūbais. Vienur kitur matosi atskirų judesio kartoji-mas, idant didžiuoju momentu viskas eitų darniau ir sklandžiau. Visų veidai linksmi, nors jaučiamas rūpestis, kad viskas išeitų gerai. Atvyksta garbės sve-

timiesiems, bet pastarieji neperdaugiausiai domisi tokiais dalykais.

Didieji Chicagos dienraščiai šventę paminėjo, daugiau domėdamiesi garbės svečiais, kaip rengėjais ir šokėjais.

Trečioji tautiškų šokių šventė buvo didinga ir kultūringa lietuvių demonstracija. Tą popietę manau, visi didžiavosi esą lietuviais. Į tokius lietuvių saskrydžius turėtų ateiti mūsų jaunosios mišrios šeimos ir pamatyti ką lietuviai turi ir ką gali padaryti.

Nors tautinių šokių šventė buvo ruošta lietuvių Bendruomenės vardu, bet visa darbo ruošia ir organizacija gulė ant Komiteto pečių, kuriam

vadovavo dr. Leonas Kriaučeliūnas. Komitetas buvo pajėgus tokio masto saskrydį suorganizuoti ir be didesnių trūkumų jį praveisti. Be abejo, Komitetas, ypač jo vadovas dr. L. Kriaučeliūnas, gali būti patenkinti ir atlyginti moraliai, nes visitrysparengimai sutraukė mases žmonių ir visos vietos buvo užpildytos.

Norėtys paminėti, kad visą šventės metą salėje jautėsi tvarka ir drausmė. Jaunieji šokėjai nepabiro ir neišsilakstė, bet drausmingai tvarkingomis gretomis išgygiavo iš salės. Tai visų dalyvių ir grupių vadovų nuopelnas.

Aldona Eretaitė šventę baigė prasmingais K. Bradūno žodžiais:

Būk ramus, amžinasis lietuvi,
Laiko audros Tave
nenutrenks
Tautos širdį nuo mir-tino šūvio
Mūs gyvybė, kaip sky-das pridengs.
A. Juodvalkis

Chicagoje prie Gamtos Istorijos Muziejaus P. Veršelis netikėtai susitiko Bostono skautus, atvykusius į Tautinių Šokių Šventę.
V. Kizlaičio nuotrauka

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Didelis pasirinkimas medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t. t.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

TAM TIKRO PARTIŠKUMO NEIŠVENGIA IR BENDRUOMENĖ

Kad taip yra, rodo gyvenimo faktai. Ar tuo reikalu karščiuosimės, ar šaltai jį svarstysim, kiekvienas tą darydamas gerai žinom, kad ideologinis pasiskirstymas, ar jį vadinsim partiškumu ar kitaip, yra ir jo vienu rankos mostu niekais nepaversi. Žinoma, būtų geriau, jei mūsų spaudoje mažiau būtų kabinėjamosi prie žodžių, o žiūrėti į straipsnio autoriaus pagrindinę mintį. Tada ir tie keliama partiškumai liktų tik užuomina apie bendruomenę mažiau pritinkančią partinę trintį.

Darbininkas liepos 17 vedamuoju pakrupo į tą pusę, prisikabindamas prie Dirvoje liepos 10 d. tilpusių E. Čekienės žodžių, o straipsnio esmę pakartojo savais žodžiais, jau nei nebeužsimenant, jog ir E. Čekienė rašė, kad "natūralu turėti skirtingas politines ideologines pažiūras, tačiau einant į Bendruomenę tos pažiūros turi likti namie"...

Ta proga vertėtų grįžti prie Lietuvos Dienų kovo mėn. laidos, kur tąja tema kalba ir Jūra Gailiūšytė, tardama, kad "rinkimai į V-tąją Tarybą ryškiai parodė, kad tos politinės partijos, kurios kaišiojo pagalius į Bendruomenės ratas, pravedė labai mažai atstovų, jų kandidatai surinko mažiausiai balsų. Tas gerai, nes politinėms partijoms nevieta Bendruomenėje." Ir labai jau autoritetingu tonu baigiama mintim, kad "ne tik jaunimas, bet ir visuomenė žino, kas Bendruomenės draugai ir kas priešai". Na, nesikirstant tokiom griežtom kategorijom lietuviškosios bendruomenės bendrąja prasme, galime tik pastebėti, kad Jūra Gailiūšytė dar griežtesniais žodžiais pasmerkė partiškumą negu E. Čekienė. Tik Jūra paleido ylą iš maišo, kalbėdama apie kišamus pagalius į ratas, manydama, kad niekas nemato besikabinančių prie paties pavardžio. Tai ir yra ašis, apie kurią sukasi ir E. Čekienės ir daugelio kitų mintys.

Patinka kam partijos ar ne, tai kiekvieno asmenišką reikalą. Apie tai nebūtų tiek bereikalingos kalbos ir nuomonių skirtumų, jei visa eilė priekin prasikišusių bendruomenės organizacijų, patys būdami partiniai žmonės, taip jau labai tų partijų nesmerktų ir to baubo neišpūstų.

Šiaip ar taip, reikėtų įsidėmėti, kad lietuvių visuomenė vienos partijos sistemai nepritarė ir nepritars, kokiais vardais ta "nepartiškoji" partija nesivadintų. O kad partiniai interesai išskyla ruošiant rinkti PLB valdybą, yra visai natūralu. Tokių interesų išskyla net šokių šventę ruošiant, ką gerai žino ir Darbininko vedamųjų autoriai. J.Č.

MUMS RAŠO

NEAPYKANTA VLIKUI IR MEILĖ KOMUNISTAMS

Kam teko skaityti Felikso Jucevičiaus straipsnius ar girdėti jo kalbas, tas galėjo įsitikinti, kad jam visiškai trūksta realizmo supratimo, o jo "idealizmas" veda į gerai žinomą "kraštutinę kairę", kurios organe pradėjo bendradarbiauti. Tokia nuomonė sutvirtėja paskaičius jo str. "Idealizmas ir realizmas lietuvių gyvenime", atspausdintą Metmenų 18 nr. Pagrindinė tema -- pastangos suniekinėti VLIKą.

Autorius yra katalikų kunigas. Tačiau atrodo, kad jis apsiriko dėl savo profesijos ir jam geriau būtų nueiti ex-kunigo J. Ragauskio keliu, kuris parašė knygą "Nenoriu dangaus!" F. Jucevičius jau nebetoli nuo to, jis rašo: "Negaliu tikrai sakyti, kad esu krikščionis. Aš tik bandau būti krikščioniu. Kaip krikščionybė, taip ir laisvė -- tai horizontai, kurie nuolat tolsta nuo mūsų". Aišku, jam ir nutols iki

begalybės...

Pagal jį, tautos noras kovoti už savo laisvę, neišlaiko politinės logikos kritikos.

Šiek tiek patyrimo turį politikai žino, kad labai dažnai politika nesilaiko jokių logikos dėsnių. Tai labai ryškiai pastebime pokario laikų vakariečių arba anglo-saksų politikoje. Jei jie būtų laikęsi paprasčiausios logikos dėsnių, tai nebūtų buvę nei Korėjos, nei Vietnamo karų, nebūtų ir komunistinės Kinijos ir rusai nesėdėtų Berlyne.

Kažin kodėl F. Jucevičiui labai nepatinka visokie tikri ar jo išrasti mitai. "Kai peržvelgiame mūsų istorijos pasakutinius dešimtmečius, tai pastebime, kad mūsų didžiausi priešai, be mūsų priešų, buvo mūsų sukurtieji mitai", -- rašo F. Jucevičius. Kam-ne-kam, bet jau kunigui tai nepriderėtų taip smerkti mitus. O kasgi yra jo profesija, jei ne grynų gryniausių

Spaudoje pasižvalgius

Apie Patriotizmą ir visuomenės autoritetus

"Varpo" 8 nr. vedamame red. Ant. Kučys šitaip byloja: "Tautos gyvenbė juk pulsuoja nesu-skaitytoje kartų grandinėje. Jos laimėjimai ir nepasisekimai, kilimai ir kritimai, džiaugsmas ir sielvartas tęsiasi iš kartos į kartą. Jos praeitis įaudžiama į dabartį, jos dabartis nenu-trūkstantu ryšiu susisus ateitimi". Tas pats autorius kalbėdamas apie patriotizmą rašo: "Patriotizmas nėra vien tik meilė savajam kraštui; jo gamtai, praeičiai, papročiams, tautinei kultūrai. Patriotizmas yra kur kas daugiau; jis yra meilė žmogaus laisvei ir jo teisėms, meilė pačiam žmogui, jo atsiektiems laimėjimams ir visam tam, kas gyvenimą tautinėje bendruomenėje dar geresnį, laimingesnį bei saugesnį". Prie šių gražių minčių pynės aš dar pridėčiau, kad patriotizmas yra dvasinis variklis, sukeliąs žmoguje kilniausius jausmus: pasiaukojimą, broliškumą ir nesavanaudišką nusiteikimą. Patriotizmas kelia drąsą, skatina didvyrišką ryžtą tarti nauti savo tautai, jos laisvės ir kūrybos žygiuose. Ši kilni misija kiekvienai patriotizme subrendusiai asmenybei uždeda didelę pareigą aukotis savo tautai už jos laisvę. Toliau autorius, kalbėdamas apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akciją, pabrėžia, "kad nepriklausomybės siekimuoe mums trūksta stipriau pabrėž-

mitų skelbimas? Juk jis, taip sakant, ex-profesio privalo skelbti tuos mitus ir reikalauti, kad jo parapijonys jais tikėtų, net nedrįsdami suabejoti ar ginčyti dėl tų mitų tikrumo.

O man atrodo, kad mitai yra geras dalykas, jie yra reikalingi. Kas netiki mitais, tas neturi jokio idealizmo. Be to, kas yra mitas ir kas realybė -- labai subjektyvus dalykas. Kas vienam yra teologija, kitam tik mitologija.

Meilės mito supratimas irgi labai skirtingas dalykas. F. Jucevičius rašo: "Lietuvis komunistas yra tiek pat mano artimas, kaip ir mano geras draugas. Jei kas to nesupranta, tai tas dar nesupranta, kas yra krikščionybė".

Reiškiu užuojautą Montrealio lietuviams ir esu laimingas, kad nesu F. Jucevičiaus parapijonis ar jo draugas.

Dr. J.B.

to ideologinio aspekto. Mums trūksta to, kas siekiama nepriklausomybės iškelti į kilniausio idealo aukštumas, į vertybę, kuri nesensta, nepriklauso nuo besikeičiančio gyvenimo sąlygų ir yra universaliniai brangi visiems žmonėms. Tokios sutartinai norimos matyti vizijos dar neturime". Tačiau tai nekludo jos ieškoti, įvairiom kultūringom priemonėm to idealo siekti.

Naujai pasirodžiusiam mėnraštyje A. Daugvydas rašo: "Mums reikia autoriteto, kuris mokėtų ne tik savo nuomonę reikšti, bet ir kitas nuomones derinti; kuris pajęgtų skirti, kas yra visų siekiamasis tikslas ir kas tik priemonė į tikslą; kuris suprastų, kad drausmė ir susiklausymas tai dar nėra svarbiausias tikslas ir kad to susiklausymo nepasiek si pasmerkimais, niekinimais, anatemonis. Žodžiu, mums reikia autoriteto, kuris atsizadėtų pulkybės nuodėmės, neklaidingumo pretenzijos ir sugebėtų visų nuomones derinti ir tuo būdu visus vienyti". Tai yra labai gražiai nusakyta, arba pavaizduotas žmogaus su autoriteto savybėm paveikslas. Būna tik rasti tinkamų priemonių ir būdų to autoriteto savybėm pasipuošti asmenį iškelti gyvenimo tikrovėje. Ieškoti su šitokiomis savybėmis žmonių yra lietuviškosios visuomenės prievo-lė ir pareiga.

Ten pat Tomas Remekis nurodo: "kad PLB seimas, kuris dėl savo demokratiškesnio sudarymo būdo yra arčiau plačiosios visuomenės, būtų pats autoritetingiausias veiksnys pasisakyti dėl santykių su tauta ir politinės vadovybės sudarymo būdų". Vadinasi, geriausias būdas ieškoti su autoriteti-nėm savybėm asmenų yra demokratinis kelias. Bet šiuo atveju turiu pastebėti, kad PLB-nės su-dėtin yra įsijungę visų politinių organizacijų na-

riai su savo spauda, su savo įtakingaisiais nariais ir kitais elementais. Tat būtų daug tiksliau apeliuoti į lietuviškai galvojančios visuomenės sąžinę, kad jos pastangų pagalba autoritetingų asmenybių ieškojime lemtų gera valia, išmintis ir kantrybė, o ne aistringas troškimas tuščios garbės ir nepažabotą norą kaip atsistoti į vadovybės sostą. Į pastarosios veiklos

sritį netraukia žmonių su didesniais sugebėjimais ir autoritetingom savybėm.

Mūsų visuomeniniame gyvenime pradeda išsibijoti apatija ir tam tikras nusivylimas. O vis dėl to reikėtų, kad mūsų visuomeninės veiklos baruose neišsivirautų piktos pamotės ir neatsirastų atstumtynas laičių būrys.

Labai gražiai mūsų visuomeninio darbo linkmę nusako prof. dr. Antanas Ramūnas. (Į Laisvę 42 n-yje 65 pusl.) "Iš esmės imant, mūsų daugiopos veiklos tikslas šiais jubiliejiniais metais yra dvejopas: su-derinti, sutelkti visas kurybines lietuviybės jėgas ir galingai išspinduliuoti lietuviškąją kūrybiškumą į platų pasaulį, perkeliant lietuviškąją problemą į amerikine, kanadinę, europinę, pasaulinę bendruomenę ir pačias Jungtines Tautas".

Tai gal ir būtų toji "Varpo" redaktoriaus Ant. Kučio ieškomoji vizija. Iš pirmo požiūrio atrodo ji lyg apčiuopiama ir stovi beveik greta mūsų. Tačiau kelias į pasiekti ir paversti į apipavidalintą gyvenimo tikrovę yra sunkus, kietas ir pilnas erškėčių.

Kitokio pasirinkimo mes neturime. Reikia sutelkti visas mūsų turimas jėgas, protus ir širdis ir bandyti tuo keliu už tolimos ateities šydo paslėptą mūsų viziją sekti ir siekti. Šitokio kelio kryžkeliuose, anot Ant. Kučio "dėl to gal ir esame tokie jautrūs dėl santykių su okupuota Lietuva. Dėl to gal ir tiek nervinimosi, kalbų bei rašymų skiriame kai kurių asmenų ar grupių, nukrypstančių nuo bendros pozicijos, veiksmams smerkti, užmiršdami, kad kiekvienoje tautoje buvo yra ir bus nesusi-pratėlių, atkritėlių ar net išdavių. Dėl to gal baikščiai, lyg tai pakenktų mūsų siekiamam tikslui, pasitinkame žinias iš okupuotos Lietuvos apie naujas fabriky statybas, apie medžiaginio gyvenimo pagerėjimą, apie augantį diplomuotų žmonių skaičių. Tai tik parodo, jog nesame tikri, kad laisvė reiškia daugiau negu fabrikai, daugiau negu didėjančios kolchoz-ninkų pajamos, daugiau negu prekių gausumas krautuvėse, daugiau negu gerai apmokamų menininkų kadrai".

Prie šių autoriaus samprotavimų dar rei-

kia pridėti, kad pavergtoje pasaulio dalyje tiromams nepasisekė sunaikinti laisvės ilgesio, nes jis senas, kaip ir pati žmonija. Okupacinio režimo emisarai užsienyje, kalbėdamiesi be liudininkų, patvirtina, kad bent 95% lietuvių Lietuvoje laisvuose rinkimuose pasisakytų už pilnai laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Šias mano ir anksčiau minėtas red. A. Kučio mintis patvirtina Dr. Vytautas Vardys savo straipsnyje: "Auganti Sovietų problema -- nerus iškask tautiškumas" (Žiūrėk: "Laisvę 42-mėn. 57 ir 61 pusl.). Jis rašo: "Kaip tą 'sprendimą' besuprastum ir kaip sovietų pasisekimus intriguojant nerusiškąsias tautas į sovietinę valstybę ir rusiškąją bendruomenę, beprapažintum, yra aišku, kad po dviejų generacijų laikmečio, nerusiškųjų tautų tautinė sąmonė yra ne tik nemirusi, bet išaugusi, ir vyresniojoje kartoje, ir pačioje jaunojoje, jau sovietų valdžios metais gimusioje ir išauklėtoje". Savo mintis toliau dėstydamas autorius teigia: "Tačiau tuo pačiu metu didėja rusų meno ir kultūros žmonių atsparumas, kurį iki šiol irgi slaptos policijos pagalba bandoma užgniaužti. Kas bus, jei liberalinis rusų judėjimas -- o jis jau pripažįstamas giliu ir stipriu -- susivienys su tautiniu nerusų judėjimu? Tam šokių tokių galimybių yra. Caro sistemos toks aliansas buvo fatalinis".

Ign. Andrašius

ISBRAUKTA TILŽE...

Dviejų aukštųjų Lietuvos mokyklų -- Lietuvos Žemės ūkio Akademijos ir Lietuvos Veterinarijos Akademijos -- vardai iki šiol išliko nepakeisti ir tebėra oficialiai vartojami toki, koki buvo. Žemės ūkio Akademija, tačiau, tik iš vardo beliko tokia pati. Ji dabar nebe Dotnuvoje, o buv. Noreikiškių dvaro plote, prie Aleksoto, Kauno pakrasty, naujame "Akademijos miestelyje". Tik Veterinarijos akademija pasiliko toje pačioje vietoje, Vilijampolėje. Ir adresas ilgą laiką buvo tas pats -- Tilžės g. 18. Dabar adresas jau kitoks -- L. Adomausko g. 18. Tilžės gatvė gavo naują vardą. O tas senasis gatvės vardas buvo bene vienintelis regimas paminklas Tilžei -- Mažosios Lietuvos miestui, turėjusiam nemažą vaidmenį visos Lietuvos kultūros istorijoje. Rusams Mažąją Lietuvą pasigrobus ir radikalai kolonizavus, Tilžės vardo nebeliko: ją pavadino Sovietsku. Naikintojų nepastebėtas Tilžės vardas dar buvo išlikęs Kauno Vilijampolėje. Dabar ir ten jo jau neber. (ELTA)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos -- Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ -- ĮSITIKINSITE.

PARAMA

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (43)**BRONYS RAILA****BEKALBANT TAUTOS VARDU**

Užsienio lietuviai, kurie savanoriškai apsi-sprendė atokiai laikytis nuo lietuviškos visuomeninės ir politinės veiklos ar ir jokių atveju joje visai nebedalyvauti, nesivargina lietuviško likimo sielvartais. Tokie reikalai jiems nerūpi, jau išsi-sprendę, atgyvenę ir pasenę, taigi nuobodūs ir beveik įkyrūs. Tačiau kiti, tarkim pagražintai, gyvieji lietuviai, bet kuriame pasaulio kampe nutūpę ir prilipę, buvo visai ar bent pusėtinai laisvi galvoti ir sakyti, jausti ir rodyti, ką ir kaip nusistatę veikti ir "planuoti" Lietuvos reikalais.

Todėl mes apygeriai žinome, ką jie galvoja, už ką "stovi", ką remia ir net už ką pasiryžę kovoti. Žinoma, jei tik tam palankios sąlygos susidarytų. (Nors aš, tarp mūsų visai intymiai kalbant, kažkaip jaučiu, kad tokių narsių kovos kareivių, net ir palankiausiomis sąlygomis susiklosčius, nebūtų labai daug)... Šiaipjau, išskyrus senosios emigracijos "stalinistų" saulelę, maždaug visi kiti gyvieji užsienio lietuviai aktyviai nori ar pasyviai "būtų patenkinti", banaliausiai pagal katekizmą sakant, laisvos nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės atstatymu.

Taip pat su nedidele išimtimi iš kai kurių "rezistentų" ir buvusių santarvininkų - "krašto pirmumo" teorijos šalininkų pusės, per du dešimtmečius užsienio lietuvių politinėje veikloje, daugiausia Vliko deka, įsigalėjo kitas dėsniš, kolkas nesileidžiantis patikrinti ir atsparus revizijai. Tos tikybės dėsniš byloja, kad lietuvių tauta tėvynėje, savo žemėje, savame krašte nėra laisva, okupantai jai užčiaupę burną, jie neturi galios ir priemonių pasisakyti. Iš to išeina, kad todėl mes, užsienio lietuviai, per savo politines partijas ir "kovos organizacijas" kalbam už ją ir veikiam jos vardu. Tam mus įpareigoja lietuviška sąžinė. Mes tiksliai žinome tautos valią, jos norus ir interesus. O beto, esame gavę tam tikslui teisiškai tikrą jos mandatą ir įgaliojimus...

Susimąstymo pertraukėlė

Šį kartą paliekant nuošalyje mandato ir įgaliojimų taurią romantiką, man visuomet atrodydavo, kad laikas nuo laiko verta vis dar patikrinti, kokia yra kintanti tautos padėtis gimtajame krašte, ką tauta galvoja ir jaučia, kiek ji okupanto suvystyta ir kiek atsivysto. Ir pagaliau, ką ir kaip ji mums šiandien galėtų padėti "įgaliojimus" vykdyti ir kiek mes jai galėtume padėti. Ir tat ypač svarbu šiandien, kai galėjo užsimegztį šiokie tokie viešieji santykiai.

Mes gal kiek per daug aklinau esam susitelkę tik į savo nusistatymus, pažiūras, norus ir viltis. Gal būtų pravartu "kovos atodūsių" pertraukos valandėlėmis laikas nuo laiko atsukti ausį šnibždėjimams tų, kurie mums, jeigu jau taip skambiai juridiškai išsireikšti, davė reikšmingus įgaliojimus už juos veikti. Įgaliojo, tikisi, kantriai laukia ir vistik turi kaip nors gyventi užčiauptomis burnomis ir gyventi labai ilgai, kai mes kolkas gautų mandatų vis dar nepajėgėm ryškiau pateisinti, įgaliojimų realiau vykdyti, jau nekalbant apie jų įgyvendinimą. Su-

prantu, kad toks atsivėsinimas saitesniu oru būtų labai skaudus ne vienam iš mūsų, ypač šiais Laisvės Kovų Metais. Todėl sušlavęs paskutinius savo kantrybės išteklis, iš visų jėgų virpančiais pirštais stengsiuosi ko atsargiausiai atvynioti mūsų žaizdų bandžus ir dar kartą patepti pačiu švelniausiu jodoformu.

Rupiai tariant, lietuvių tautos gyvenimo sąranga šiandien visai nebe tokia, kaip buvo 1940 ar 1944 metais. Kaip nepriklausomos Lietuvos savita socialinė ir kultūrinė struktūra tik po dešimtmečio išryškėjo ir nusistovėjo, ne anksčiau įgijo savo naujus pavidalus ir rusų okupuoto krašto gyvenimas. Daugiausiai dešimtmetis užtruko, kol buvopašalininti ir sunaikinti stambūs lietuvių visuomenės klodai, naujos kartos išaugintos ir išsprastos į uždaros sovietinės sistemos rėmus. Iš šalies tat pažinti ir teisingai suprasti nelengva, bet nuolat atidžiau sekant ir informuojantis ryškėja tam tikros charakteristikos. Jas papildyti ir klaidas pataisyti visuomet galės tie, kurie toliau ir uoliau studijuos.

Pagaliau, čia turime reikalą su kintančiu gyvenimu. Kas yra šiandien, po penkmečio ar dešimtmečio gali pasikeisti ar išnykti, ir kas šiandien židinio užkampyje vos rusena, vėliau gaisru išsiliepsnoti. Ne būtinai laisvės. bet ir naujo teroro gaisru...

"Punktai" apie sovietinę visuomenę

Kokios tad būtų sovietinės Lietuvos ryškesnės charakteristikos? Man rodos, jau aiškiai galėtume išskirti kai kuriuos dominuojančius pavidalus.

1. Pagal surrealistinę lietuvių patarlę - "šuvė ir kariamas papranta", - Maskvos primesta ir diriguojama politinė ir ekonominė santvarka palaipsniui nusistovėjo, stabilizavosi. Tuo Prokrusto lovos brėžiniu buvo sukurta, jei nesakyti išmaišyta ir sustumdyta, miestuose kolonistais aprusinta, nauja sovietinė visuomenė. Viršutinis jos sluoksnis - krašto administracijos vadovai, išplėstos pramonės, technokratai, naujosios santvarkos privileijuoti mokslo ir meno darbuotojai - kaskart subtiliau išsilavina kompromisiškai išsiderinti naujuosna rėmuosna, aptunka ir reliatyviai patenkinti mielai naudojasi, net didžiuojasi "siaurą nacionalinį ribotumą" viršijančios veiklos galimybėmis "plačiosios tėvynės beribėje erdvėje".

2. Jei per kelis metus po karo reikėjo ko garsiausiai rėkti džiaugsmą Stalinui už išlaisvinimą ir vis dėkoti, kad tavęs netremia į Sibirą ir dar palieka gyvą, tai šiandien šį paraližuojanti košmariška baimė, nors dar neišnykusi, bet žymiai sumažėjusi, ir sovietiniam žmogui tai reiškia didelį dalykų pagerėjimą. Įsisavintos naujosios ideologijos sąvokos ir žodynas gi vėliau nusitrina, sukasdienėja ir, kaip ir visose santvarkose, ilgainiui išsivysto skepticizmas visai bolševikinei sistemai ir cinizmas jos priešakiniam "išmintingiausiam" elitui - kompartijai. Atgimsta drąsa juokauti, ironizuoti, kritiškai vertinti gyvenimą, siekti tikros pažangos, svajoti apie reformas.

3. Su tuo grįžta pasipriešinimo valios ženklai rusų kolonizacijai, tautinio savitumo aštrėjantis pajutimas, savęs ieškojimas ir suradimas, savigarbą ir net išdidumas. Visa tai neišvengiamai išsikristalizuoja, kaip naujas tautinio patriotizmo stiprėjimas, savaimingo kelio teisės reikalavimas, lyg ir tam tikras "titoizmas" kasdienos gyvenime, ūkininkavime, šeimose, draugų rateliuose, literatūroje, menuose, moksluose, - būdingas bruožas veik visuose satelitinuose kraštuose ir nerusiškose sovietinės imperijos tautose.

4. Vėl iškyla brutaliai užslėgtas langų pravėrimo ilgesys į Vakarų pasaulį, kam nebemaskuojama savo dėmesio net visai sovietiškai perauklėti jaunesnieji ir jaunieji lietuviai intelektualai, ir tas ryšių atstatymo ir santykių su išelvią troškimas, kurį dėl asmeninių, šeimyninių priežasčių ar aplamai dėl "dvasios ir kraujo" bendrumo kaskart stipriau junta ir išgyvena beveik visa lietuvių tauta. Be abejo, kiekviena ryšių ir santykių ieškotojų grupė čia turi savus interesus ir skirtingą psichologinį podirvį.

5. Pagaliau, nebe nuo vakar dienos žinoma ir pripažintina naujiena: - visuotinis tautos nebetikėjimas ir nebeprasitikėjimas, kad lietuviai išelviai ar iš viso demokratiniai Vakarai kada nors rimčiau rūpinsis ir galės "išlaisvinti Lietuvą". Teisinga ar klaidinga, provokuojanti protestą ar tik okupantui naudingą propagandą reiškianti, ši kartoka pilulė yra, berods, vienas iš pačių liūdniausių ir blogiausių elementų visoje mūsų padėties charakteristikoje.

Be karščio, šaltai . . .

Pateikdamas keliais bruožais šį sovietinės Lietuvos penkių spalvų paveikslą, pagrįstą ne statistikomis ir nuodugnais visų duomenų ištyrimais, o tik šioje erdvėje nuolat paskraidančio paukščio akies ir minties stebėjimais, mėginau tai atlikti ko šalčiausiai, be jausminių prietarų ir ideologinio pamušalo, be demagogijos ir be patriotinės pedagogikos, kurios, kaip žinoma, užsienio lietuviai visuomet reikalauja iš rašančių ar kalbančių ir be kurios beveik negalime ramiai ką nors pasvarstyti savo tautos reikalais. Mums - tik šaukti apie skriaudą, tik kovoti už šventą bylą, tik mušti priešus, tik linčiuoti kitokio sukirpimo, blogesnius patriotus...

Visai aišku, kad tie mano čia sudėstyti penki "punktai" yra nepilni. Nenustebčiau, jei kur būčiau suklydęs ir gal dar ko labai svarbaus nepastebėjęs ir sužinoti nepajėgęs. kaip minėjau, tai šalies paveikslas, kviečias mus jį taisyti ir papildyti. Ir nuolat čia reikės papildymų bei revizijos, kadangi visos dvasinės ir politinės charakteristikos kinta, gerėja ar blogėja su tekančiu laiku, su įvykių raida ir jų aplinkybėmis.

Tačiau, jeigu ši charakteristika savo esminiais bruožais būtų daugmaž tiksli (kam aš kolkas norėčiau pretenduoti), ji yra užtenkamai iškalinga įtaigoti mūsų pažitūroms į santykius su kraštu dabartiniu laikotarpiu. Kadangi ji yra gana dramatiška, nėsčia konfliktais ir prieštaravimais ir dar daugiau komplikuota, negu čia dėščiau, būtinai reiktų jau dabar šį tą detaliau ir gal vienu kitu konkrečiu pavyzdžiu papildyti.

Mykolas Vaitkus**KAI MYLĖJOSI STASYS**

Jau suradau tą "Margučio" numerį, kur minėjau aną persoktąją "Birutės" valgyklą (ir viešbutį). Ten pasižinau su dviem labai įdomiais lietuviais. Tai buvo 1920 metais, jų pradžioje.

Su kun. Juozu Byla, vyskupo pasekretorium, einam pietaut į artimiausią mum "Birutės" viešbutį. Tas viešbutis buvo pačiame senamiesčio gale, tarp Katedros ir seminarijos, tame name, kur, kaip minėjau, vėliau įsikūrė zinomoji vaistų firma "Gerdvilis-Malela-Podliaskis".

Valgomasis partery -- didokas apyplikis kambarys, be komforto daiktų, be papuošalų, stačiai -- padegėliam užeiga, kaip ir visa Lietuva po karo... ką ten po karo! Juk dar tebegresia karas su bolševikais; ir su lenkais dar nebaigtas.

Sėduos prie stalo ir laukiu sriubos. Pro duris įeina energingai ir ne be bildesio nepažįstamas jaunas vyrukas vidutiniško augumo, sveiku, tamsiai rausvu veidu, žemaitiškais ryškiais bruožais, be rusų ar mongolų priemaišo, didokom, drąsiom, protu blizgančiom akim, vyriškom dailiai piautom lūpom (kuriose slypi sąmojo kipšiukai), ilgokais užpakalin sušukutais plaukais. Pasakęs labądien ir linkerėjės mum galva, eina prie seno fortepijono, kur liūdnai stovi palangėj, ir ima vartyt gaidas, o paskui sėdas į apskritą kėdę, kuri aiktelėjo. ir leidžia rankom graibstyti po klavišus. Senuko fortepijono krūtinė atsiliepia liguistais tonais.

-- Ką jis toks galėtų būt? -- klausiu pats save, ir kažin kodėl man atrodo, jog tai koks vargonininkas iš Prūsų Lietuvos.

Tuo tarpu ryžtingai atsidarė durys -- ir jose pasirodė stambi kunigo figūra su išdidžia galva ant galingų pečių, beveik kondotjero Colleone veido bruožais, su drūta lazda sunkioj gauruotoj rankoj, ir, sakalo žvilgsniu švystelėjęs per kambarį, lyg nenorom gana paniekiamai meta sausą "La-

bas". Al kunigas Byla, vyskupo kanceliarijus! -- nudžiugau savy, išvydęs tą įdomų asmenį, mano bičiulį, kietą riešutą, o mielą žmogų, apie kurį, tur būt, visi kauniškiai yra girdėję, netgi matę Katedroj, o kurį tačiau mažą kas tikrai pažįsta, tą be priekaišto kunigą ir puikų darbininką, tą kietasprandį, tiesiakalbį, drąsų, aštrialiežuvį vyrą, kuriuo daugelis stebis ir daugelis bijo, tą muzikos estetą, žinomą Katedros giedotoją su fenomenaliu baritonu -- vieną iš spalvingiausių asmenybių. Aš džiugiai pribėgau sveikintis, ir jis tėviškai nuolaidžiai sutiko mano entuziazmą. A, ir tu čia, Vanagėli? -- sako jis paskui anam muzikantui prie fortepijono. Užkalbintasis atsileidęs atsistojo ir, plačiai šypsodamas, ištisė kunigui ranką. Aš klausiamai žiūriu į Bylą. Šis suprato: Ar judu dar nepažįstame? -- ir pristatė man jaunąjį vyrą: Tai muzikas Vanagaitis, o šiam mane: O tai kunigas Vaitkus, redaktorius, poetas. -- Aš susigėdau to "poeto"; bet ką veiksi? puolęs į balą sausas nekelisies, tad, stengdamasis maloniai šypsotis, ištisėčiau delną Vanagaičiui. Tas sveikai šviesiai nusijuokė: Na, iš matymo aš jau pažįstu Tamstą. -- Ir vyriškai paspaudė man delną.

-- Tad būsit dabar pažįstami, -- Byla daro juokais tą gilią išvadą ir rūgščiai priduria:

-- Bet už naujas pažinias mums būtų dabar svarbesnė sena sriuba. Tik be Kipro jos negausim; o tas, kaip paprastai, vėlinas -- tikras menininkas!

Tas baramasis Kipras -- tai mūsų pirmasis dainininkas, krikštolinis tenoras Petrauskas, metęs garsiąją Marijos operą Peterburge - Leningrade ir parvykęs į skurstančią Tėvynę, stojęs savanoriu ir jos gynėju eiles ir važinėjęs su Antanu Sodeika, Stasiu Šimkum ir Kaziu Binkiu po mūsų jaunos kariuomenės dalinius fronte, guosdamas juos savo nuostabia daina ir stiprindamas jų dvasią, o tuo tarpu susisukęs laikinį lizdą šiame viešbuty.

Bet štai ir jis įžengia pro duris, aukštas, tvirtas, bet lieknas, o visas harmoningas -- tikras graikų dievaitis Ares, kad ne tas tikrai lietuviškas aukštaičio veidas, savotiškai gražus, ne tiek

gražus, kiek malonus, geru žvilgsniu, kuklia šypsena. Nuostabus dalykas: tas vyras, rodėsis vienoj iš garsiausių pasaulio scenų rinktinei didžios valstybės publikai, čionai, priešais mus, atrodo kiek susivaržęs, taip jog kun. Byla elgias su juo, kaip globėjas su globojamuoju, o ir Vanagaitis jaučias už jį narsesnis (gal vien tik dedas). Aš, žinoma, vien tirpte tirptu, veizdėdamas į tą saulę, ir, pasisveikinęs, nors ir nedrąsiai, pradedu jį šnekint apie Marijos operą, apie jo roles, apie didžiuosius kolegas ir tt. Jis mielai pasakoja, o vis taip paprastai, taip kukliai.

Bet štai žvitri mergiotė įbogino baltą didelį dubenį su gardžiai garuojančia sriuba. Byla plačiai kaimiškai persižegnojo ir sėdos, mes irgi kur kas.

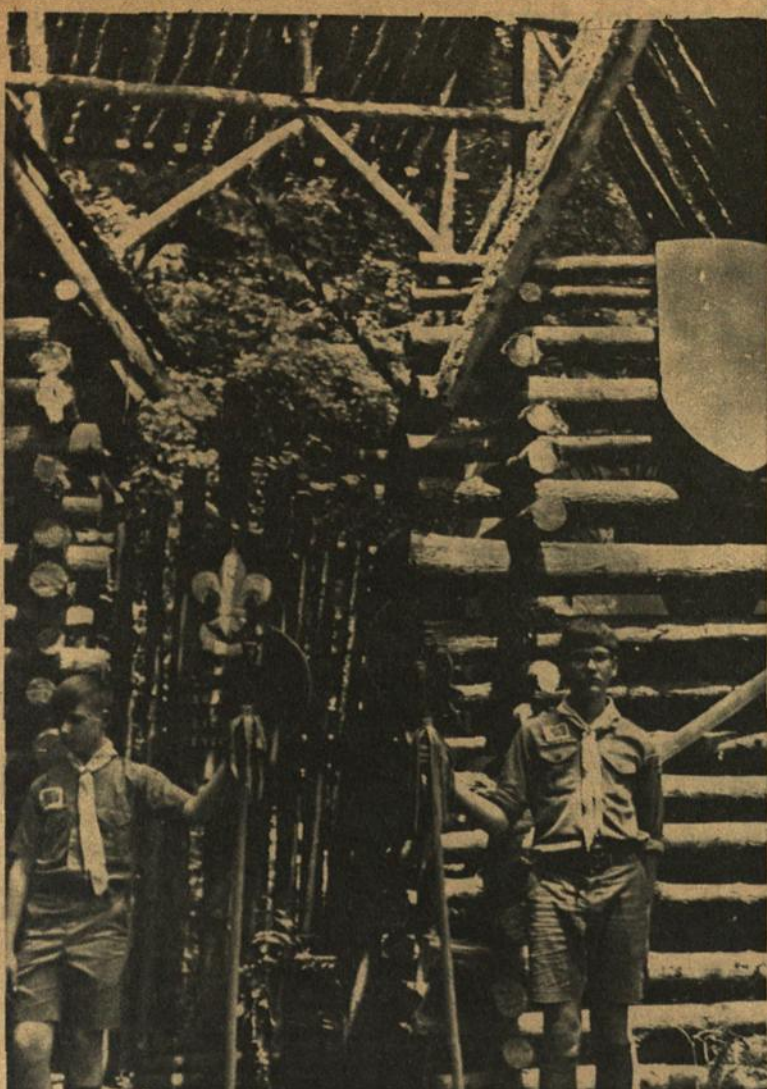
Tik pradėjom samstyt sriubą -- štai bejeinas jaunasios bosas Petras Oleka, aukštas, laibas, truputį belinkstas į priekį, vyriškai dailiu veidu, truputį susivaržęs (gal nuoširdžiai, o gal iš dalies ir apsimesdamas), kerimu žvilgsniu, ironiškai kukliu šypsniu.

-- Na, valkata, eik čia, sėsk ir ėsk, kol dar mes nesudorojome! -- meta jam Byla geraširdiškai stačiokiškai. Nė nemirktelėjęs, jauniklis atsikerta, sėsdamasis:

-- Manau, bet šį kartą, šventasis Dėde, nebūsite toks nesantūrus.

Nors ir pats ne į užpakalį spiriamas, Byla truputį apstulbo, nelyginant jautis, klumpe į kaktą gavęs. Vanagaitis sultingai nusikvatojo; Kipras dailiai nusijuokė; aš mandagiai atsargiai šyptelėjau, žvilgtterėjęs į Bylą, kuris rūgščiai vyptelėjo, matyt, nelabai tepatenkintas. Pasiskubinau įžiebt nepavojingą šneką, paprašęs Petrauską ką nors pasakot apie didžiuosius dainininkus, kuriuos jam teko pažint Peterburge.

Bus daugiau

Tauro Vartai ir prie jų sargyba.

V. Kizlaičio nuotr.

JAUNOJI LIETUVA

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sargybos su senovės lietuvių karių ginklų imitacijomis. Prie pat pilies jaučio odoje nupieštas Vytauto laikų Lietuvos žemėlapis, o kiek toliau dauboje stovi stendas, kur suklijuotos buv. Lietuvos kunigaikščių ir prezidentų fotografijos.

Šios pilys ir garbingoji Lietuvos praeitis — tai Brolijos stovyklos teritorija, kuriai vadovauja Vyriausias Skautininkas ir neperiskiriamas jaunimo draugas Vladas Vijeikis. Sutinkame jį prie pilies bepraktikuojantį prie kažkokio skydo su pavaduotoju Vyt. Namiku, stovyklos direktorium R. Račiūnu, didžiuoju stovyklos darbų judintoju L. Ramanausku ir kitais.

Nors palapinių šiemet Brolijos stovykloje begaliniai daug ir jos visos išpuoštos gražiausiais ornamentais, bet pirmiausiai norisi pamatyti Vijeikio, Ramanausko ir daugelio kitų paaukotojų valandų darbo vaisius.

Jei praeitoji pilis buvo pavadinta pirmąja stotimi, tai antroji — Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų bunkeris. Jo maskuotą angą užtinkini skardyje, o siaurais laiptukais vidun patekęs randa spinksnią švieselę, iš Lietuvos atvežtą trispalvę ir, rastų kvapui nuo sienų skleidžiantis, pajunti kokios sąlygos ir aplinkybės gyveno Lietuvos partizanai pokario dešimtmetyje. Prie

bunkerio rikiuotėje vis ateina skautų vienetai, kurie Lietuvos partizanų kovų laikais dar nebuvo gimę, ir jie čia akivaizdžiai pajunta bent trupinėlių jų vyresniųjų brolių gyvenimo, garbės ir tragedijos.

Prie šio bunkerio sekmadienio vidurdienyje sustojome su vysk. Brizgiu, kuris kelioms minutėms giliai susikaupė prie šio netolimos praeities simbolio.

Trečioji stotis — vieta Lituancijos bei drąsiųjų lakūnų Dariaus ir Girėno atminimui. Čia yra Lituancijos lėktuvo modelis, lėktuvo pavidalu iškastas stalas. Po to vėl visa eilė stočių: koplyčia ir koplytėlė su žuvusių už Lietuvos laisvę skautų nuotraukomis, šventieji Lizdeikos ažuolai, Kūldringos slaptieji takai, kuriais lietuviai traukdavo į pilis ar slėpdavosi priešui užpuolus. Aštuntoji stotis

Juros Dieną stovyklos viršininkas v.s. A. Saulaitis sveikina jūrų skautus. P. Veršelio nuotr.

skirta Trakams, kur nemažai paveikslų ir herbų, o taip pat Žalgirio mūšio planas. Dešimtoji — Vilniaus ir Ariogalos pilis su Gedimino bokštu, miestų herbais ir paveikslais. Vienuoliktoji nuveda į Klaipėdos uostą, kur nuo kalno dieną

Jubiliejinėje Dienoje jaunas skautas asistuojamas dviejų skaučių, skaito "savo kūrą". V. Kizlaičio nuotr.

ir naktį pastatytas baltas švyturys svaidd šviesą per visą Brolijos stovyklą, vis sukdamas mintis į už jūrų esančią Lietuvą. Ir šis "vilkų takas", pervedęs kuone per visus svarbesnius Lietuvos istorijos įvykius ir simbolines atkurtas vietas, baigiasi didžiojoje stovyklos aikštėje, kur gali glaustai pasisemti informaciją apie Lietuvos valstybės ir Skautų sąjungos 50 metų kelią.

Šiai kelionei per Brolijos stovyklą, kurią jūsų korespondentas keliais brūkšniais stengėsi atžymėti, reikia apie pusę dienos laiko, kad į visas tas statybas, pareikalavusias tiek brangaus laiko, į visus tuos istorijos simbolius giliau įsijautum ir susimąstytum. Dar reikia nepamiršti, kad prie kiekvienos palapinės, prie kiekvieno skautų vieneto, ar jis būtų iš Chicagos, Toronto ar Clevelando, yra begalės ornamentų ir papuošalų, pačių skautų rankomis padarytų, kurie tikrai verti didelio dėmesio ir nuoširdaus pagyrimo. Kurie iš jų gražiausi bei išpuodingiausi, įvertins stovyklos vadovybė, viską atidžiai sekanti ir kiekvieną darbą įvertinanti taškais. Vėliau iš oficialių stovyklos vadovų sužinosim, kurie vienetai geriausiai įvertinti, kurie yra laimėtojai, nors tarp visų jų vyksta smarkios varžybos, jaunimas jaučia ambicijas ir stengiasi vieni kitus pavyti ir pralenkti. Štai dėlko jie visą laiką užimti ir laimingi. Per dvi savaites paskendę garbingos Lietuvos istorijos niuansuose, tikėkime, jie dar giliau įsijaus į jos garbę bei didybę ir taiturės padėti jų lietuviškai ateičiai.

Brolijos vadovybė šiais simboliais ir kartu koku dideliu garbing-

gos Lietuvos istorijos akcentavimu parodo gražų pavyzdį kaip galima daugiau sukurti skautišką lietuviškuoju tautiniu keliu.

Kitame reportaže pasuksime į Seserijos stovyklą ir apžvelgsime tas didžiules iškilmes, kurios vyko Tautinėje stovykloje aname liepos mėn. savaitgalyje.

Tarp visos eilės pokalbių, turėtų su vadovais ir svečiais, ypač įstrigo lietuvių skautų atkūrėjo Chicagoje inž. Liūto Griniaus, atvykusio iš Californijos ir čia stovyklaujančio, žodžiai: "Anomis dienomis aš tikrai netikėjau, kad lietuvių skautija iševijoje išaugs į tokį didelį būrį".

LENKŲ ISPŪDŽIAI IŠ VILNIAUS

NOWY SWIAT, lenkų dienraštis New Yorke, liepos 1 d. paskelbė pluoštelį ispūdžių apie Vilnių — kaip jis atrodo dabar ten apsilankantiems lenkams. Vyraujanti nuomonė, kad rusų Vilniuje daugiau kaip lietuvių, nes gatvėse esanti girdima daugiausia rusų kalba. Lenkai esą susispietę priemiesčiuose ir skaičiumi esą trečioji vietoj, jei neliks ketvirtoji dėl didėjančio Rusijos žydų antplūdžio. Miestas daras slėgiantį ispūdį: namai apsepe, krautuvų mažai, prekykliai atrodo apgailėtina, automobilių eismas menkutis. Senoji rotušė atstatyta ir pavesta muziejum. Iš buvusių 34 bažnyčių ir kitų maldos namų tik penkios bažnyčios veikia: šv. Petro ir Povilo Antakalny, šv. Onos, šv. Dvasios, šv. Teresės ir šv. Rapolo. Gyventojų mieste esą nedaug daugiau, kaip prieš karą. (Iš tikrųjų prieš karą buvo 209,000. Dabar — 329,000). Kukliame maršalo Pilsudskio dvarely Pikeliskėse išlikusioj varvančioj troboj esanti bibliotekė su simpatinga (lenke) bibliotekininke... (ELTA)

A. GLODENIS Santa Barbara

Birželio 31 d. vietos ligoninėj mirė chemikas inžinierius, nepriklausomybės laikais dėstęs Kauno Universitete, Adolfas Glodenis. Paskutinis penkis metus gyveno Santa Barbaroj.

Gimęs 1883 m. Žemaitijoje, ūkininkų šeimoje 1913 m. baigė Rygos politechniką. Po to įvairiose vietose tarnavo Rusijoje kaip inžinierius. Nepriklausomybę atgavus grįžo į Lietuvą, gyveno Kaune. Buvo išvystęs savistovų gipso apdirbimą ir tenkino vietos rinką.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1953 m. pasiekė Chicagą. Čia keletą metų dirbo savoj profesijoj. Išsitarnavęs pensiją persikėlė į Californiją, pasirinkdamas Santą Barbarą.

Buvo nevedęs, viskuo patenkintas, daugumą laiką praleisdavo vietos bibliotekoj. Nuo pereito rudens susilpnėjęs sveikatai buvo patalpintas į poilsio namus. Po to į ligoninę, devynias paskutines dienas išbuvęs be sąmonės, atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Vartant jo albumą, matau aukšto ūgio, tvirto sudėjimo, energingos eisenos vyrą.

Ir ką padarė laikas? — Visą pakeitė iš pagrindų. Liko viskam bejėgis, neturint savųjų svetimieji turėjo ištieti pagalbos ranką. Paskutiniaime pasimatyme džiaugsmingai nušvito jo veidas, bet nebegalėjo ištarti nei žodžio. Ne kartą prašiau biografinių datų, bet apie tai nenorėjo kalbėti, nes dar netikėjo, kad jau artėja gyvenimo kelionės galas.

Palaike ryšį su broliu Zenonu Glodenu ir pusesere A. Žubauskiene, gyv. Lietuvoj.

Liepos 3 d. su bažnytinėmis apeigomis palaidotas Kalvarijos kapinėse.

K. Galiūnas

LSS vyriausia skautininkė v.s. M. Jonikienė ir LSB vyriausias skautininkas v.s. Vl. Vijeikis.

Stebi žygiuojančius skautus. Iš kairės: Akademikų stov, vadovas v.s. Eug. Vilkas, paskutinė Nepr. Lietuvos vyriausias skautininkė, v.s. Ks. Žilinskienė ir PLB pirmininkas J. Bachunas, Vinco Kizlaičio nuotraukos

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4^{3/4}%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5^{1/4}%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

KUN. BRONIAUS DAGILIO NETEKUS

Kažin kodėl darbščiausius lietuvius įvertiname ir pagerbiame tada, kai jų netenkame, kai jie pasitraukia iš gyvųjų tarpo. Taip įvyko ir su kun. Bronium Dagiliu.

Jis, kaip toji skruzdėlė lekiujo, bėginėjo nuo vieno darbo prie kito, nuo vieno lietuvio labiau užmiršto prie kito. Jis nekrovė šio pasaulio turty. Jis niekad nereikalavo tiek ir tiek vienetų už koki nors patarnavimą. Jis sakė: "man pakaks, kam man turtai, jei aš turiu iš ko pragyventi." Nedaug tokių yra ir nedaug tokių bus. Jampinigai buvo tik pragyvenimo reikalams. Jis nemėgo liuksuso, jo būdai buvo svetima. Jis gyveno gražiais laisvos Lietuvos atsiminimais. Kiekvienas kalnelis, gražus gamtos vaizdelis, primėnas Lietuvos vaizdus veikė jį raminančiai.

Kun. Bronius gimė 1908 m. liepos 29 d. Mažekiuose. Kunigu išvėntintas Kaune 1932 m. gegužės 21 d. Ir šį pasaulį apleido 1968 m. liepos 9 d. Jo gyvybės sūdlą nutraukė automobilio katastrofa, vykstant lankyti savo kolegos kun. V. Krisčiunevičiaus ligoninėje.

Išvėntintas dirbo vi karu Šančiuose ir Pašvitinyje. Kapeliono pareigas ėjo Jurbarko, Kėdainių ir Joniškio gimnazijoje. Vokietijoje, tremtyje gyveno Dillingeno lietuvių stovykloje ir čia ėjo klebono ir mokyklos kapeliono pareigas. Jis, kaip kunigas, niekad neiškrypo iš pasiuntųjų vėžių, savo pareigas išlaikė aukštumoje ir todėl jis buvo visų mėgiamas.

Atvykus į JAV-bespa skirtas prie vienuolių kapelionu.

Vienas svarbiausių jo darbų čia Amerikoje Detroite -- yra Dainavos stovyklai vietos suradimas ir prisidėjimas prie

jos savo auka. Reikia tikėtis, kad Dainavos stovyklos arba "Lietuvos kalnelių" vadovybė ras tinkamą būdą jo vardui įamžinti, nes jis buvo jos pradininkas. Jis susigyvenęs su jaunimu gimnazijoje, negalėjo būti be jaunimo. Ir čia kurį laiką buvo skautų ir ateitininkų dvasios vadu.

Dainavos stovykla, kurioje daugiausiai vasaroja jaunimo, kun. Br. Dagiliui buvo miela ir čia dažnai lankėsi, pamaldas atnašavo ir saugojo jaunuolius, kad ne nuskęstų besimaudydami. Jis ganė ne tik fizini, bet ir dvasinį lietuvių jaunimą, norėdamas kad visi liktų tikrais lietuviais.

Ketvirtadienį, liepos 11 d. kūnas buvo pašarvotas koplyčioje, 10050 Joy Rd., kur vakare įvyko visuomenės atsisveikinimo valanda. V. Gražulis skaitė ištraukas iš Šv. Rašto, prel. L. Gižinskas tarė atsisveikinimo žodį. Kun. Kaz. Butkus sukalbėjo liet. rožančių. Ateitininkų vardu kalbėjo prof. dr. J. Piskūnas, LB vardu dr. V. Majauskas, Dainavos stovyklos dr. A. Damušis, L. Fondo vardu inž. V. Kutkus (velionis buvo L. F komiteto vjaus vicepirm.) ir skautų vardu -- sk. Alg. Vaitiekaitis. Koplyčioje buvo prisirinkę apie 180 asmenų.

Šeštadienį, liepos 13 d. Šv. Apvaizdos bažnyčioje buvo atnašautos Šv. Mišios vyskupo V. Brizgio ir jam talkininko 9 kunigai. Pamokslą lietuviškai pasakė kun. St. Yla, o angliškai -- kun. J. Grzelak. Vysk. V. Brizgys po mišių tarė žodį. Pamaldose dalyvavo apie 80 kunigų, arkivyskupo J. Dearden pavad.

vyskupas Gumbleton ir keturi jo mokyklos seminarijos draugai -- A. Spurgis, St. Yla, J. Gutauskas, K. Kuzminskas. Į kapus palydėjo arti pusantro šimto mašinų su keliais šimtais žmonių. Karstą nešė jo mokyklos draugai -- 4 kunigai ir keturi pasauliečiai.

Velionis kun. Bronius Dagilis paliko labai šviesų atminimą ir gerą pavyzdį kitiems, kaip reikia mylėti kraštą, lietuvių ir kaip saugoti jaunimą nuo nukrypimo nuo lietuvių.

Velionis paliko brolių Antaną Detroite, brolių Juozą ir sesę Emiliją Lietuvoje.

(a.m.)

MONROE, Conn.

Balčiūnų 35 metų vedybinė sukaktis

Valerijonas ir Elena Balčiūnai birželio 29 d. atšventė 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Gražioje jų dukters ir žento Liutermozų sodyboje, Coventry, Conn. susirinko būrys draugų ir artimųjų bendradarbių tą sukaktį atšvęsti. Iš artimųjų giminių dalyvavo Valerijono brolis Karolis Balčiūnas ir anūkas Šimonėlis iš Montrealio ir brolėnas advokatas Balčiūnas su šeima iš Toronto. Lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis pagerbė šią Balčiūnų šeimos šventę savo apsilankymu.

Sukaktuvinius sveikino kun. Matutis, advokatas Balčiūnas ir ALB Hartfordo Apylinkės ir Apygardos bei bičiulių vardu Zigmą Strazdas.

Balčiūnai įsikūrė Hartforde nuo pat jų atvykimo Amerikon, 1949 metais. Čia jie įsijungė į lietuvišką veiklą ir yra aktyvūs darbuotojai. Tai viena iš sąmoningiausių lietuvių šeimų Hartforde, kuriai lietuvių reikalai buvo ir yra arti prie širdies.

M A L E

BORING MILL OPERATING
PREFER AIRCRAFT MACHINING EXPERIENCE.

Top rates -- fringe benefits, days, unusual opportunity.
313 -- SL 4-4500. (80-82)

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN and EXPERIENCED PLASTIC INJECTION SET UP MEN. Must be experienced in Colored Vinyl. For all shifts. Steady work. Fringe benefits. Send resume to HOWELL INDUSTRIES 1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich. (67-86)

MALE HELP

MILLWRIGHTS

Applicants must have served an apprenticeship or have had 8 or more years experience in the trade or previously worked at a General Motors Plant. Apply between 8 a.m. and 4:30 p.m. Monday through Friday.

FISHER BODY EUCLID PLANT

Division General Motors
20001 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (78-80)

M A L E

PLANT HELP

For new dairy plant, need men with ability in ice cream & milk processing, all company paid benefits. Excellent starting salary. Apply: CUMBERLAND FARMS 777 DEDHAM ST. CANTON, MASS. (78-84)

VOCATIONAL GUIDE

Sisters of Reparation of the Congregation of Mary JOIN A CHANGING COMMUNITY IN A CHANGING CHURCH

Generous young girls wishing to serve God in His poor & friendless are invited to join the Srs. of Reparation, who conduct a home for Friendless Women; make home visitations; work among Exceptional Children; do catechetical work; nursing & maintain residences for business women & Rest Homes for the Aged. Write: Mother M. Gabriel, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 10052

Valerijonas Balčiūnas Lietuvoje yra baigęs ekonominis mokslus, bet atvykęs į šikraštą nepasitenkino tuo ir Hartfordo Universitete baigė inžineriją ir keletą metų dėstė tame pačiame universitete. Dabar jis ir toliau dirba pedagoginį darbą valdžios mokyklų sistemoje. Valerijonas yra stiprus LB veikėjas, sekmingai pirmininkavo Hartfordo Apylinkės, o dabar perėmė Hartfordo Apygardos vadovavimą.

Prisiminus Lietuvos laikus, kas iš mūsų vyresniosios kartos neatsimena mūsų garbinamos valstybinės futbolo rinktinės, kuri taip gražiai reprezentavo Lietuvą daugely Europos sostinių. Valerijonas Bal-

čiūnas buvo tos rinktinės vartininkas.

Elena Balčiūnienė, iš profesijos dantų gydytoja, yra viena iš didžiausių ramsčių ir inspiratorių Valerijonui jo lietuviškoje veikloje.

Valerijonas ir Elena Balčiūnai tikrai nesijaučia vieniši šiame pasaulyje, nes šalia didelio būrio draugų turi puikią dukrą su žentu ir tris anūkes.

Z. Strazdas

MALE & FEMALE

OPPORTUNITY FOR TEACHERS
MALE
INDUSTRIAL ARTS TEACHER
GRADE 9-12. 65 STUDENTS
also
MALE OR FEMALE
SPECIAL CLASS TEACHER
For the retarded (10 students)
Excellent starting salary.
Apply call or write
LENOX PUBLIC SCHOOL
Lenox, Mass.
413 -- 637-0204 (76-80)

F E M A L E

PACKERS WANTED
For ice cream dept. modern dairy plant. For day and night shifts. Excellent company benefits. Good Salary. Apply in person:
CUMBERLAND FARMS
777 DEDHAM ST.
CANTON, MASS. (78-84)

PIRKITE MAY'S KASDIEN: MIESTE 10 IKI 5:45; PIRMAID. IR KETVIRTAD. 10-8:30. SKYRIUOSE 10-9:30.

NAUDOKITE EAGLE STAMPS KAIP PINIGUS MAY'S KRAUTUVESE

MAY'S ALL 7 STORES BASEMENTS

Specialus Pirkiny! Sutaupote \$ 4 iki \$ 9
Vyrams plačiai žinomi
Sir Bates iškilaus fasono švarkai

Palyginkite su
\$9 iki \$14

\$5

Visi pirmos rūšies

Mes pirkome ištisą krovinį žinomų 1968 vasaros mados švarkų! Čia parodyta tik 3 stiliai iš didelio pasirinkimo. Dydžiai S, M, L ir platus spalvų kompleksas.

A: The Sebring

Proso nereikalingi polyesterio -- medvilnės. Guru apykaklė, žalvario sagos.

B: The Sebring Slicker

100% nailono, užtraukiamas priekis, priekinės kišenės, su antgalviu. Tikrai puikus stilius.

C: The Piper

Perma - press, užtraukiamas priekis, iškilius raglan stilius. Polyesterio -- medvilnės.

Tik ką atėjo! Tai vėl kitas 2000
PORŲ ŽINOMOS GAMYKLOS
KELNĖS VYRAMS

Reg. 6.99-9.99

3.97

Jeans, išveiginės, darbinės, golfui ir kt.! Kontinentalių ir su diržu stiliuose, su atlapais ir be jų. Dydžiai 29 iki 38.

Gaila, nepriimami užsakymai paštu ir telefonu
BASEMENT MEN'S CLOTHING ALL 7 STORES

NAUJA KNYGA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Tik ką išėjo iš spaudos Pr. Imsrio nauja eilėraščių knyga mūsų mažiesiems -- "TĖVIŠKĖLĖ AŠ REGIU".

Knyga tinka ne tik pasiskaitymui, bet, svarbiausia, ją lengvai išmokinama deklamuoti nekomplikuotais žodžiais parašytus patriotinius ir vaikams pritaikytus eilėraščius.

Knyga iliustruota, 40 psl. Kaina 1 dol. Išleista anksčiau 1968 m. Sukrauta Vilties leidykloje -- 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Platintojams 25% nuolaida.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

**JONAS ŽILINSKAS —
NERINGOS TUNTO
MECENATAS**

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo aukso jubilėjaus metuose, Lietuvos kariuomenės savanoris Jonas Žilinskas tapo Neringos tunto mecenatu, paaukodamas Clevelando skautėms \$500.00.

Tai pirma tokia didelė vieno žmogaus auka Clevelando lietuvaiteis skautėms. Auką įteikdamas J. Žilinskas palinkėjo niekada neužmiršti, kad "Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būt".

Didelę dovaną su giliu dėkingumu priimdamos Neringos tunto skautės išpaieigoja šią lietuvių savanorio auką giliau įprasmininti, panaudojant ją kuriam nors lietuviškam - skautiškam tikslui ar darbui įgyvendinti.

Su ypatinga pagarba ir padėka priimame lietuvių savanorio J. Žilinsko mums ištiestą pagalbos ranką.

Neringos Tunto Vadija ir skautės

• **Vacys Petkus-Petkevičius**, Clevelande žinomas namų ir butų dažymo bei dekoravimo kontraktorius, apsimokėdamas Dirvos prenumeratą, kartu prijungė ir 12 dol. auką. Dėkojame už tokį dėmesį lietuviškajai spaudai.

* **LOUIS PARŠONIS**, senosios kartos lietuvių imigrantas, nežiūrint gerokai pašokusio amžiaus, vis dar uoliai verčiasi stogų dengimo ir remontavimo darbais ir ne vienas stebisi jo energija ir ištverme.

Simpatingasis aukštaitis turi išlaikęs savo būdingą uteniškų - rokiškėnų tarmę ir su juo kalbantis ir pats nebeišvengi nepaminišės "staugų", ar "Rakiškąją bažnyčias bakštų".

L. Parsonis šią vasarą atremontavo daugelį jau prakiurusį Dirvos namo stogą ir savo malonia paslauga lietuviškam laikraščiui žymiai sumažino to gana stambiaus remonto kaštus.

Clevelando Pilėnų Tunto skautai Taut. Stovykloje, Dešinėje v.s. G. Juškėnas ir vieneto vadovas fil. Š. Lazdinis. V. Kizlaičio nuotr.

• **V Tautinėj Skautų Stovykloj** dalyvauja 30 Pilėnų tunto skautų bei vadovų. Draugovei vadovauja sk. akademikas šarūnas Lazdinis. Pilėnų Tunto vadiją ir tuntininką atstovauja sktn. V. Jokūbaitis. Sykiu su draugove yra ir svečias, Vasario 16 gimnazijos skautų draugininkas P. Veršelis, kuris čia atvyko v. sktn. V. Kizlaičiui pasirinkus ir finansiniai parėmus.

Tunto Vadija reiškia nuoširdžią padėką dr. Stankaičiui, nemokamai patikrinusiam stovyklon vykstančių skautų sveikatą. Taip pat dėkoja aukojusiems reprezentacinio vieneto reikalingams: Vl. Šnioliui — \$45.00, Edv. Stepui — \$25.00.

• **V-tojon Tautinėj Stovyklon** išvykstančioms Clevelando Neringos tunto skautėms p. Vladas Šniolis įteikė \$45.00 auką vienos skautės stovyklos mokesčiui apmokėti.

Tunto vadovės ir visos skautės p. V. Šnioliui reiškia nuoširdžią padėką ir gilią pagarbą už skautiško darbo įvertinimą ir palengvinimą.

Neringos tunto skautės išvyko Tautinėj Stovyklon, kad ten, lietuviškos trispalvės pavėsyje ir pakelės kopytėlės papėdėje, savo lietuvišką-skautišką ryšį atnaujintų ir sau naujus ateities kelius nutiestų.

Savo Rėmėjui p. Vladui Šnioliui visada dėkinga,

Neringos Tunto Vadija ir skautės

• **Marė Misčikienė**, buvus veikli clevelandietė per daugelį metų, dalyvavus SLA seime Chicagoje, grįždama užsuko į Clevelandą aplankyti pažįstamus. Paviešėjo savo mirusios dukters šeimoje, aplankydamas anūkus. Ji su vyru gyvena Miami, Fla. Abu Misčikai yra Viltinginkai ir Dirvos prenumeratoriai.

• **Tautinių Kultūrinių Darželių Federacijos** valdyba savo liepos 18 d. susirinkime nutarė šią vasarą vėl atnaujinti rengimą "Vieno Pasaulio Dienos", kas buvo rengiama per eilę metų, tik praeitų metų vasarą, prisibijant negrų riaušių, nerenegė.

Diena bus parinkta rugsėjo mėnesį ir paskelbta vėliau.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus galite kreiptumėsi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Prieš atnaujinami** savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PADEKA

Dėkinga dr. A. Miliausku, kuris nukreipė mane į gero specialisto dr. Husni rankas.

Draugus pažinsi bėdoje, kai nuoširdžiai užjaučia ir padeda.

Dėkoju ponai Dangutei Vodopolienei, dr. Baliui Matulioniui ir jo sūnau Mindaugo šeimai.

Mieliems prieteliams A. Iz. Jonaičiams, p-lei Megutei, O. V. Čepukaičiams lankius ligoninėje ir priglaudus savuose namuose kol sustiprėjau.

Visoms birutietėms, lankiusiems ligoninėje: p.p. P. Blumentalienei, H. Bartuškienei, V. Maciejauskienei, G. Natkevičienei, M. Apaienei ir visoms kitoms, kurioms mano likimas rūpėjo. Jūsų

V. Nagevičienė

Raulinaicio Vaiku Fondas

Tragiškai žuvusio skulpt. Vytauto Raulinaicio vaikų mokslo fondo iniciatoriai nuoširdžiai dėkoja visiems ši fondą parėmusiems. Šalia aukų gauta daug gražių užuojautos pareiškimų. Gal tiksliausiai Vytauto vaikų mokslo reikšmę apibūdino Emilija ir Vincas Rastenai, drauge prisijungdami ir stambią auką fondui. Jų mintimis norime pasidalinti ir su kitais fondo rėmėjais:

Gerb. dr. A. Butkui, Clevelande

Sakykit Vytauto mamai, kad ji iš jos ir iš mūsų visų atėmęs smūgis paliko jį pažinusiems sunkiai gyjančią ir tebeskandančią žaidžą.

Tuščias būtų linkėjimas užmiršt, bet gal ne tuščia viltis, kad jaunosios atžalos ilgainiui užstos tą neužglostomą gilųjį randą, giliausią abiemis šeimos motinoms...

O buvo jis — tyriausias gėrio ir grožio ieškotojas, kūrėjas ir gyvas atspindys. Viskas, ką jie apie jį atgaivins prisiminime ir patirs iš kitų pasakojimų, bus jiems palaimingiausia gyvenimo rodyklė ir paskatinimas. Padėkit jiems visų pirma tą mokslą perimti.

Emilija ir Vincas Rastenai

1968 m. birželio 5 d.

Daugeliui pageidaujant dar kartą pranešame fondo adresą: **Raulinaitis Children's Fund, Account #28030, Superior Savings and Loan Assn., 6712 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103**, arba

laiškus galima siųsti ir c/o Dr. A. Butkus, 2370 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio 44118.

Pakvitavimai bus siuntinėjami Aldonai Raulinaitienei sugrįžus iš ligoninės.

PARENGIMAI CLEVELANDE

RUGPIČIO 11 D. -- Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas gegužinė šv. Juozapo parke.

RUGPIČIO 25 D. 136-sios SLA kuopos gegužinė Visockų sodyboje.

RUGSĖJO 7 D. Jungtinių Finansų Komiteto parengimas -- koncertas.

RUGSĖJO 22 D. Lietuvių Diena Nauj. parap. salėje. Rengia LB I ir II apyl. valdybos.

RUGSĖJO 28 D. DIRVOS VAKARAS

RUGSĖJO 28 D. Dirvos rengiamas jaunųjų talentų vakaras.

SPALIO 13 D. Grandinėlės koncertas WHK salėje.

SPALIO 19 D. Lithuanian Village metinis koncertas - balius.

LAPKRIČIO 16 D. L.V.S. Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

GRUODŽIO 8 D. Partizanės moters paminėjimas. Rengia DLK Birutės d-jos Clevelando skyrius.

• **Antanas Vaitkevičius** mirė liepos 2 d., vos įpusėjęs 63-čius savo amžiaus metus. Eilę pastarųjų metų buvo Vilniaus Pedagoginio Instituto zoologijos katedros docentas ir profesorius. A. Vaitkevičius kurį laiką buvo dirbęs zoologijos katedroje Vytauto Didžiojo universitete kaip laborantas, vėliau buvo perėjęs į kitą specialybę: buvo kriminologinės laboratorijos vedėjas Valst. Saugumo departamento kriminalinės policijos skyriuje. Vėliau, nuo 1940 metų dirbęs vidurinėse mokyklose, 1957 metais vėl kaip zoologas pateko į aukštojo mokslo institucijas Vilniuje. (ELTA)

• **Aldona Lukoševičienė**, Kauno medicinos institute hospitalinės terapijos katedros asistentė, įgijo medicinos mokslų daktaro laipsnį, birželio 22 d. apgynusi disertaciją "Kai kurių širdies ritmo sutrikimų gydymas impulsine srove". Disertacija paremta autorės atliktais 676 atvejų tyrimais, kur buvo pavartota impulsinė srovė gydyti 393 ligonius, sirgusius įvairios kilmės širdies neritmingumais.

Birželio 21 d. tame pačiame institute medicinos daktaro disertacijos apgynė normaliosios fiziologijos katedros vedėjas docentas Bernardas Padegimas ir patologinės anatomijos katedros docentė Elena Stalioraitė. (E.)

TREJŲ METŲ MIRTIES IR VARDADIENIUI PAMINĖTI

ONA KARPIENĖ
(1902 — 1965 — 1968)

Jos mirties sukakties TREČIAIS metais, TREČIOS Tautinių šokių šventės Chicagoje programoje, paminima ONA KARPIENĖ kaip viena iš TRIJŲ lietuvių įvedusių Amerikoje naujus tautinius šokius.

Savo Jaunosios Birutės chore, apie 40 mergaičių ir berniukų, nuo 1933 metų šokusius senus, naujuosius šokius Ona įvedė sekančiu įdomiu būdu:

Kai 1939 metais švietimo Ministerija atsiuntė Mariją Baroną mokinti lietuviškų tautinių šokių, jos sąrašė buvo Pittsburghas, ne Clevelandas, nes ten šv. Pranciškaus vienuolyno akademijoje norėta paruošti lietuvių šokių mokytojus.

Patyrus apie p-lės Baronaitės atvykimą, Ona susirio su vienuolyno vadovybe, nuvažiavo į Pittsburghą, "įstojo" į vienuolyną, seselės ją mielai priėmė ir išlaikė. Pasidarbavus savaite laiko, parvežė Clevelandui Kepurinę, Sukčių, Jonkelį, Kubilą, Kalvelį, Blezingėlę.

Kaip vyko šokiai Pittsburghe neteko girdėti, tačiau Clevelande Jaunoji Birutė paplito pačiose didžiosiose auditorijose amerikiečių švenčių, tautinių parodų ir mūsų kultūriniame darželyje švenčių progomis.

Šiomet suėjo 30 metų nuo iškilmingo Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimo su Pirmutine Lietuvos Olimpijada ir Dainų švente. Ona tais 1938 metais lankėsi Lietuvoje. (antrą kartą) parsivežė tautinių rūbų, jais apmėgė suaugusias, jaunas pati apsiuvo panašiais originalius, berniukus papuošė parvežtomis juostomis, ir Jaunosios Birutės šokėjai išnešė naujus tautinius šokius į sceną.

SIUO IR ĮVAIRIAIS KITAIŠ SAVO DARBAIS ONA PALIKO MUMS GYVIEMS GRAŽIĄ ATMINTĮ APIE SAVE.

Kazys S. Karpius

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Danguolė ir Eugenijus Bartkai, Beverly Shores, Ind. liepos 14 d. susilaukė pirmagimės dukrelės.

DANGUOLĖ MACKEVIČIUTĖ, Juozo ir Anelės Mackevičių dukrelė, baigė Illinois universitetą medicinos technologiją. Ji anksčiau mokėsi Marijos Aukšt. Mokykloje ir Chicago Aukšt. Lituanistinėje mokykloje. Priklausė lietuvių jaunimo organizacijoms.

Baigusi mokslą susižiedavo su Steponu Baltu, kuris taipgi baigia mokslą Illinois Technologijos Instituta, Industrial Management srityje. Jisai yra baigęs St. Phillip High School ir dirba International Harvester, Industrial Relations Departmente. Jo tėvai -- Joana ir Petras Baltai gyvena Chicagoje. Jaunasis dalyvauja Neo-Lithuania orkestre ir žaidžia jų krepšinio komandoje.

Vestuvės įvyks rugsėjo 28 d. Chicagoje -- Marquette Parke.

• Dail. A. Dargis atidarė savo dailės darbų parodą D. E. Kendall Art Galleries, East Main St., Weyfleet, Mass. Parodoje išstatyti 38 dailės darbai.

Paroda tęsis ligi liepos 28 d.

• ALTS Valdybos posėdis įvyko liepos 17 d. T. ir B. Blinstrubų namuose. Jame pasiinformuota lietuviškosios visuomenės pastarojo mėto įvykių raida (BALF direktorių posėdis, Taut. šokių šventė, Skautų-čių V tautinė stovykla ir kt.). Valdyba reiškė pasitenkinimą, patyrusi apie Vytauto Abraičio sutikimą, liudyti respublikonų rinkiminės platformos komitete.

Posėdyje dalyvavo dr. B. Nemickas, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas, painformavo valdybą apie sąjūdžio nūdienį darbą ir apie nuotaikas VLIKE.

• Juozas Stanaitis, Korp! Neo-Lithuania filisteris išskrido į Los Angeles, Calif. kolegų aplankyti, Apsistos pas klasės draugą Henriką Kmitą, 3464 1/2 Garden Ave., Los Angeles, 90039. Liepos 29 d. grįžta į Chicago.

OPEROS DANA GAIDŲ REIKALU

Liepos mėn. 16 d. Lawrence, Mass. įvyko mažas, bet lietuviams reikšmingas ir žinotinas susirinkimas. Ponios Ievos Brox bute kompozitoriui Julijui Gaideliui buvo įteikti 388 atskiriems instrumentams perrašytų operos DANA gaidų lapai.

Operos gaidų perrašymo darbas beveik įpusėtas. Jau perrašytos gaidos aštuoniems instrumentams, — liko dar devyni. Už atliktą darbą yra pilnai atsilyginta, betgi, darbo užbaigimui dar pritrūks tų aukų, kurių susirinkimas užsidėję arba kurias gausis aukotojai buvo pažadėję nusiųsti rinkėjai, bet vis dar savo pažadų neištesėjo.

Operos DANA gaidų perrašymas gali būti užbaig-

Šioje V-Je Tautinėje Stovykloje susitiko trijų kontinentų skautai. Stovi iš kairės: v.s. G. Juškėnas iš Clevelando, v. sl. Rem. Bakaitis, Džiugo tunto tunt. pav. Melbourne Australijoje, sl. P. Veršelis skautų dr. draug. Vasario 16 gimn. Vokietijoje, v.s. V. Kizlaitis iš Clevelando ir v.s. S. Statkienė iš Chicago.

tas rugsėjo mėnesį. Ponios Brox rūpesčiai, išlaidos, sugaištas laikas ir pastangos renkant aukas šiam kilniam tikslui žymiai palengvės, jei tie, kurie vertina lietuvišką kūrybą pasiųs savo auką adresu: Opera DANA Foundation, 117 Haverhill St., Lawrence, Mass.

Ištraukas iš naujosios J. Gaidelio operos numatoma pateikti Pas. Liet. Bendruomenės Seimo N. Yorke proga, dirguojant V. Marijošiui.

• Vincė Jonuškaitė iš New Yorko praėjusią savaitę lankėsi Toronte, kur buvo Emilijos ir Juozo Jurkevičių viešnia. Viešnagės metu liepos 14 d. jos malonūs šeimininkai suruošė jai pagerbimo vaišes, kuriose dalyvavo visa eilė jos artimųjų bičiulių bei mokslo draugų visuomeninės veiklos požiūriu nepraėjo nepalikęs pėdsako. Jo metu įvyko moterų pasitarimas, kuriame buvo svarstomas ir aptariamas Moterų Klubų Federacijos steigimas Kanadoje.

RENGIAMA TAUTODAILĖS MENO PARODA

Detroito Jubiliejinių Metų Komiteto Kultūrinis skyrius Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties proga Detroito Centralinės Bibliotekos salėje (III aukšte), 5201 Woodward Ave. lapkričio mėn. 1 d. atidarys Tautodailės Meno Parodą, kuri tęsis visą mėnesį.

Kultūrinio sk. nariai kruopščiai ruošiasi šiai parodai, nes norima, kad paroda būtų įdomi ir kad kiekvienas į ją atsilankęs išsineštų kuodaugiausia žinių apie Lietuvą. Paroda susideda iš kelių skyrių ir joje bus išstatyti šie eksponatai: keramika, skulptūra, audiniai, rankdarbiai, lietuviški murgučiai, gintaro išdirbiniai, muzikos instrumentai, knygos ir paveiks-lai. Be to bus ir platus pašto ženklų skyrius.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Skaityk ir platink DIRVĄ

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. liepos 20 d. Clevelande mirė mūsų brangus vyras, tėvas, brolis, senelis, prosenelis — atsargos kapitonas, Vyties Kryžiaus Kavaličius **JONAS IGNATAVIČIUS-IGNAS.**

Nulūdę lieka

žmona Monika, sūnūs: Vytautas ir Eugenijus, trys seserys, 6 anūkai ir proanūkis.

Brangiai žmonai, motinai ir senelei A. A.

JUZEFAI NASVYTIENEI mirus, jos vyrui STEPONUI, dukterims ALDONAI ir BIRUTEI, sūnūms ALGIRDUI ir JAUNUČIUI bei jų šeimoms nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Stefanija Skučienė
Birutė ir Vaclovas Sidzikauskai

A + A

JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, jos vyrui, sūnūms, dukterims ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

L. ir E. Jarašūnai
V. Brazilevičienė

ONAI BACEVIČIENEI,

A. A.

jos brangiai mamytei mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

J. ir B. Dumbriai,
Cleveland, Ohio

A + A

JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI, ALGIRDUI NASVYČIUI su šeimomis ir visiems artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą

Izabelė ir Antanas Jonaičiai
ir Mega Barniškaitė

A. A.

JONUI IGNATAVIČIUI

mirus, jo žmoną MONIKĄ, sūnus VYTAUTĄ ir EUGENIJŲ, seserį ONĄ MICIULIENĘ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Jonas Gelažius su šeima
Juzė ir Petras Norkaitis

NAUJI LEIDINIAI

J. Narūnės pasaka Gintarėlės pasirodė vokiečių kalboje — Bernsteinchen. Vertimą atliko Vasario 16 gimnazijos auklėtinė Birutė Girdvainytė. Ta pati J. Narūnės pasaka vaikams jau yra išversta į ispanų ir anglų kalbas.

• Būrys lietuvių iš New Jersey liepos 20 laivu Oceanic išplaukė į Nassau, Bahamas, kur praleis savo atostogas. Išvykusiųjų tarpe yra Ieva Trečiokienė, Yakavonai, Bazilauskai (Bazil), Kati-lienė (Abrolat) su trim anūkais, A. Koehler ir kiti. Linkim jiems praleisti linksmas atostogas.

Koresp.

Visi lietuviai kviečiami į LITUANIKOS PARKO GEGUŽINĘ

Kada? Liepos 27 d., šeštadienį, nuo 1 v. p. p.

Kur? Dr. J. Valantiejus ūkyje, New Buffalo, Mich. ant Wilson Rd. (važiuoti iš New Buffalo Witter St. į pietus, ties Standard stotimi pasukti į rytus į Wilson Rd. ir važiuoti apie 1 myl.).

Kiek? Suaugusiems įėjimas 1 dol., vaikams iki 12 m. — veltui.

Kas bus? Šilti užkandžiai, bufetas, baras, įvairūs žaidimai su pryzais, turtingi laimėjimai, jojimas, šokiai ir t.t.

Kas ruošia? Beverly Shores lietuvių klubas.

Kam? Nepriklausomybės paminklui statyti Lituanikos parke Beverly Shores, Ind.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAJOJE LIETUVISKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Tik per Angliją... Pigiau, greičiau, geriau, galima pasiųsti dovanų siuntinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar, jau pats laikas pagalmoti kokį dovanų siuntinėlį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

VASARINIS 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos, 3 1/2 jardo, vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 p. vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

\$75.00.

VASARINIS 1968. 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3 1/2 jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos, stora nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies nailoniniai marškiniai, 1 sv. šokoladinių saldainių, vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis.

\$75.00.

Taip pat, į betkurį siuntinį galima pridėti žemiaus išvardintus dalykus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė \$4.00, nailoninis itališkas lietpaltis \$10.00, vyriški arba moteriški megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai vyriški \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.